

Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.24-007-20

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA

PRZEDSIĘBIORSTWA GOSPODARKI WODNEJ I REKULTYWACJI S.A.

Z A T W I E R D Z A M Y

ZARZĄD PGWiR S.A.

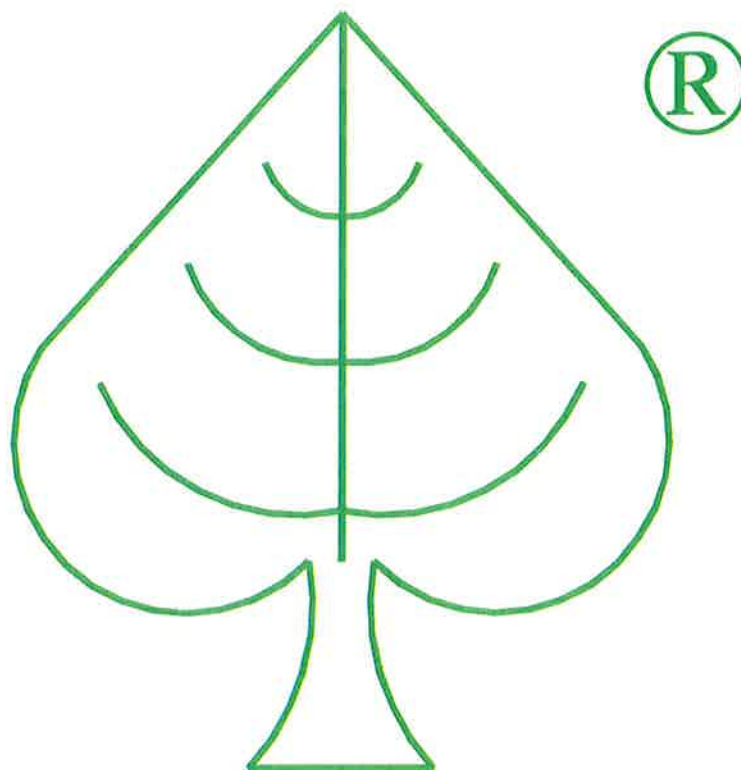
Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Rozwoju
Krzysztof Baradziej

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Ekonomiczno-Finansowych
Tomasz Rus

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Prezes Zarządu
Jan Przywara

WYDANIE 13

Jastrzębie-Zdrój, maj 2020 r.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji
Spółka Akcyjna – Grupa Kapitałowa JSW

ul. Chlebowa 22
44 – 335 Jastrzębie-Zdrój
tel. 32 47 630 73 – 78
sekretariat@pgwir.pl

Kody PKD:
37.00.Z, 36.00.Z, 81.30.Z

Kody EKD:
900120, 410010

www.pgwir.pl

Spis treści :

1. WPROWADZENIE.....	5
2. OPIS DZIAŁALNOŚCI I STRUKTURA ORGANIZACYJNA.....	7
3. SYSTEM ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO	13
3.1. Charakterystyka systemu	13
3.2. Polityka środowiskowa	18
3.3. Struktura zarządzania	19
3.4. Główne pozwolenia dotyczące działalności przedsiębiorstwa	19
3.5. Aspekty środowiskowe	23
3.6. Realizacja celów i zadań środowiskowych w 2019 roku	24
3.7. Cele i zadania środowiskowe na rok 2020	26
4. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ	28
4.1. Pobór wody przemysłowej	28
4.2. Odprowadzenie wody zasolonej do rzeki Odry.....	30
4.3. Dozowanie wód zasolonych	31
4.4. Energochłonność procesów	32
4.5. Rozszczelnienia instalacji rurociągowej	33
4.6. Straty wody w magistralach przesyłowych.....	35
4.7. Wskaźniki efektywności środowiskowej	36
5 DANE KONTAKTOWE	47
6 OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO	48

Słowo wstępne Zarządu PGWiR S.A.

Szanowni Państwo !

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. w 2010 roku spełniło wymagania systemu ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady. Od tego czasu corocznie poddaje się weryfikacji, która potwierdza spełnianie najwyższych wymagań środowiskowych przez Spółkę.

Jesteśmy głęboko przekonani, że najwyższe standardy usług w zakresie ochrony środowiska są warunkiem poprawy stanu ekologicznego w rejonach górniczych. Świadcząc usługi oczyszczania i odprowadzania wód zasolonych pochodzących z odwadniania kopalń chcemy w możliwie największym stopniu chronić rzeki i wody podziemne. Prawidłowo oczyszczane ścieki pozwalają na ich wykorzystanie w procesach produkcji węgla. Sprawnie przeprowadzone rekultywacje składowisk odpadów pozwalają na przywrócenie terenom aktywności biologicznej.

Spółka spełnia wymagania EMAS III, zatem chcemy informować społeczeństwo o znaczeniu naszych usług dla stanu środowiska.

Bardzo prosimy o uwagi i opinie na temat prowadzonej przez nas działalności. Szeroka konsultacja społeczna pozwoli nam na stałe doskonalenie usług.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Rozwoju
Krzysztof Baradziej

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Zastępca Prezesa Zarządu
ds. Ekonomiczno-Finansowych
Tomasz Rus

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej
i Rekultywacji S.A.
Prezes Zarządu
Jan Przywara

1. Wprowadzenie

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. jest spółką należącą do Grupy Kapitałowej Jastrzębskiej Spółki Węglowej. JSW S.A. jest 100% właścicielem akcji Spółki. Siedziba przedsiębiorstwa mieści się w Jastrzębiu – Zdroju, a swoją działalność prowadzi w województwie śląskim na obszarze powiatów pszczyńskiego, rybnickiego, wodzisławskiego, mikołowskiego i gliwickiego oraz miast na prawie powiatu – Jastrzębie – Zdrój, Żory, Rybnik.

Obszar działalności Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A.

Spółka ma wieloletnie doświadczenie w realizacji usług na rzecz górnictwa i energetyki na terenie południowej części Polski.

Główne usługi Spółki (PKD 37.00.Z, 36.00.Z, 81.30.Z) przedstawiają się następująco:

1. Zbiorcze odprowadzanie wód zasolonych pochodzących z odwadniania zakładów górniczych,
2. Ujmowanie i dostawa wody przemysłowej,
3. Rekultywacja składowisk odpadów oraz zdegradowanych terenów poprzemysłowych,
4. Odwadnianie terenów z niecek bezodpływowych,
5. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych.

Spółka jest certyfikowana zgodnie z systemami zarządzania jakością PN – EN ISO 9001:2015 oraz bezpieczeństwa i higieny pracy PN – N – 18001:2004. Ma wdrożony system zarządzania środowiskowego PN – EN ISO 14001:2015 oraz spełnia wymagania EMAS III na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r., Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. oraz 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r.

Zakres objęty certyfikatem o nr NC-2952 ważnym do 26.08.2021 r., a wydanym przez Polski Rejestr Statków przedstawia się następująco:

1. Ujmowanie, uzdatnianie oraz dostawa wody przemysłowej wraz z badaniami fizykochemicznymi wody.
2. Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków, w tym zasolonych wód górniczych z badaniami fizykochemicznymi ścieków.
3. Odwadnianie terenów bezodpływowych.
4. Rekultywacja składowisk odpadów oraz zdegradowanych terenów poprzemysłowych.

PGWiR S.A. publikuje ogólnodostępną deklarację EMAS o swoich oddziaływaniach na środowisko naturalne.

Przedsiębiorstwo odprowadza rocznie do środowiska ponad 10 mln m³ wody zasolonej za pomocą systemu retencyjno – dozującego „Olza”. Metoda dozowania pozwala na zminimalizowanie wpływu wód górniczych na wody w zlewni rzeki Odry. W skład systemu „Olza” wchodzi 10 pompowni wód. Nadzorem EMAS III nie jest objęta pompownia wód ociekowych Pochwacie oraz pompownia wód dołowych Szyby Markłowieckie, które są małymi pompowniami, pracującymi bardzo rzadko, w związku z tym ich oddziaływanie na środowisko jest nieznaczne.

Spółka dostarcza rocznie z własnych ujęć zlokalizowanych w Łące, Kłokocinie, Mszanie i Godowie ponad 5 mln m³ wody przemysłowej dla przemysłu wydobywczego oraz elektrociepłowni.

Na oczyszczalni w Ornontowicach i Szczygłowicach odbierane jest i oczyszczane ponad 700 tys. m³ ścieków bytowych i komunalnych.

Pod swoim nadzorem Spółka ma 38 bezobsługowych pompowni wód zlokalizowanych na terenach bezodpływowych. Ze względu na okresową pracę pompowni oraz specyfikę ich działania nie wyodrębnia się tych obiektów jako oddzielne lokalizacje.

Spółka prowadzi także okresowo prace rekultywacyjne. Realizuje również prace pielęgnacyjne (koszenie traw, nawożenie) na obszarze zrekultywowanym w poprzednich latach. Obecnie działalność ta nie jest objęta weryfikacją EMAS.

Spółka posiada instalację odsalania wód dołowych zlokalizowaną w Czerwionce – Leszczynach. Instalacja służy do utylizacji wód dołowych KWK „Budryk”. W wyniku utylizacji wody słonej otrzymywana jest sól spożywcza, a oczyszczone z soli wody mogą być zrzucone do rzeki Bierawki zgodnie z posiadanym pozwoleniem wodnoprawnym. Pozwolenie to obejmuje także odprowadzanie nadmiaru wód dołowych bez ich wcześniejszego odsolenia. Powyższa działalność nie jest objęta weryfikacją EMAS ze względu na specyfikę prowadzonych tam procesów.

W ramach struktur PGWiR S.A. działa akredytowane zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 Laboratorium Badawcze Wody i Ścieków. Pełen zakres akredytacji o nr AB 972 dostępny jest na stronie internetowej Polskiego Centrum Akredytacji (www.pca.gov.pl). Laboratorium zlokalizowane jest w miejscowości Łąka i objęte jest nadzorem EMAS.

W PGWiR S. A. zatrudnionych jest około 309 pracowników.

2. Opis działalności i struktura organizacyjna

ZBIOROWE ODPROWADZANIE WÓD ZASOLONYCH SYSTEMEM RETENCYJNO – DOZUJĄCYM „OLZA”

Odprowadzanie górniczych wód zasolonych do rzeki wymaga stałego jej monitorowania oraz precyzyjnej regulacji strumieni wód zasolonych kierowanych do odbiornika. Wykorzystujemy naturalną zmienność przepływu rzeki zachowując odpowiednie proporcje pomiędzy ilością wprowadzanych do rzeki ładunków, a jej przepływem i zasoleniem początkowym. Stężenie maksymalne jakie zostało ustalone w pozwoleniu wodnoprawnym wynosi 1 000 mg (Cl+SO₄)/l. Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. prowadzi ruch systemu „Olza” i wprowadza taką ilość wód zasolonych, która pozwala utrzymywać zasolenie rzeki na poziomie niższym od 500 mg (Cl+SO₄) na litr wody. W okresie długotrwałych susz dopuszczalne jest podwyższenie kryterium dozowania powyżej 500 mg (Cl+SO₄) na litr wody, jednak zasolenie Odry po zrzucie nie może przekraczać 1 000 mg (Cl+SO₄)/l.

SYSTEM „OLZA”

Trzy kopalnie (w tym jedna zespolona) należące do Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., jedna kopalnia zespolona składająca się z trzech ruchów należąca do Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz dwie kopalnie należące do Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. korzystają ze zbiorczego systemu odprowadzania wód zasolonych „Olza”, którym zarządza Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S. A. z Jastrzębia – Zdroju.

System retencyjno – dozujący „Olza” obejmuje osadniki powierzchniowe, pompownie wprowadzające wody z tych osadników do kolektora zbiorczego, zbiorniki retencyjne oraz instalację zrzutową. Całkowita długość systemu z rurociągami dosyłowymi z kopalń wynosi 83 km. System „Olza” chroni przed zasoleniem rzeki: Pawłówkę, Pszczyńkę, Ruptawkę, Jastrzębiankę, Leśnicę, Szotkówkę, Olzę, Rudę oraz zbiorniki Rybnik i Łąka.

W skład systemu wchodzi następujące pompownie:

1. **Pompownia wód dołowych Jankowice** odprowadzająca wody z Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Jankowice” i Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Chwałowice”,
2. **Pompownia wód dołowych Borynia** odprowadzająca wody z Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Borynia – Zofiówka” Ruch „Borynia”,
3. **Pompownia wód dołowych Krupiński** odprowadzająca wody ze Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Oddział w Suszcu KWK „Krupiński”,

4. **Pompownia wód dołowych Pniówek** odprowadzająca wody z Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Pniówek” i wody odciekowe wokół zwałowiska „Kościelniok” oraz wody ze Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Oddział w Suszcu KWK „Krupiński”,
5. **Pompownia wód dołowych Zofiówka** odprowadzająca wody z Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Borynia – Zofiówka” Ruch „Zofiówka”,
6. **Pompownia wód ociekowych Pochwacie** odprowadzająca wody odciekowe wokół zwałowiska „Pochwacie” należącego do Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Borynia – Zofiówka” Ruch „Zofiówka” (nie objęta nadzorem EMAS),
7. **Pompownia wód dołowych Jastrzębie** odprowadzająca wody ze Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. Oddział w Jastrzębiu – Zdroju KWK „Jas-Mos – Rydułtowy I” Ruch „Jas-Mos” oraz z Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Jastrzębie-Bzie”,
8. **Pompownia wód dołowych Marcel** odprowadzająca wody z Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Marcel”,
9. **Pompownia wód dołowych Szyby Markłowickie** odprowadzająca wody z Polskiej Grupy Górniczej S.A. Oddział KWK ROW Ruch „Marcel”, rejon „Szybu Markłowickiego” (nie objęta nadzorem EMAS),
10. **Pompownia wód retencjonowanych Moszczenica** odprowadzająca wody ze zbiorników retencyjnych systemu „Olza”.

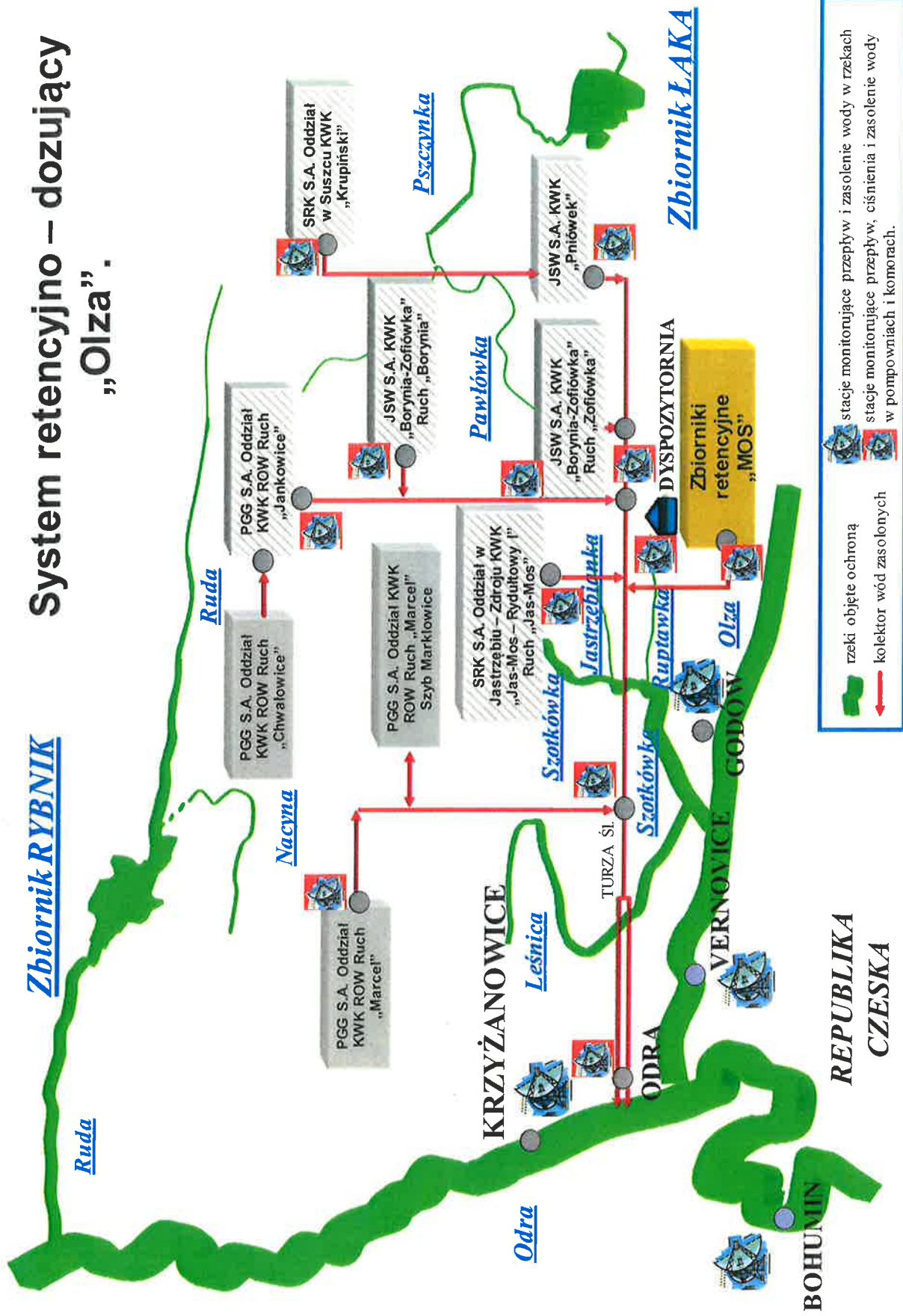
PGWiR S. A. prowadzi eksploatację systemu „Olza” według zasad zachowania obowiązujących norm zasolenia Odry. Istota eksploatacji systemu „Olza” polega na odprowadzeniu dopuszczalnej ilości wód zasolonych, która nie spowoduje przekroczenia wymaganej czystości. W przypadku, gdy przepływ rzeki nie jest wystarczający konieczne jest ograniczenie zrzutu wód zasolonych do rzeki i skierowanie nadmiaru tych wód do zbiorników retencyjnych. Opróżnianie zbiorników retencyjnych odbywa się wówczas, gdy chłonność rzeki dla jonów chlorkowych i siarczanowych przewyższa ładunki zawarte w wodach odprowadzanych z osadników przykopalnianych. W eksploatacji systemu „Olza” wykorzystywany jest stały dostęp internetowy do państwowego monitoringu rzeki Odry zarówno po stronie Republiki Czeskiej jak i na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Parametry funkcjonowania kolektora „Olza” obserwowane są z wykorzystaniem sieci komórkowej GSM/GPRS.

W ramach monitoringu jakości odprowadzanych wód słonych i ich wpływu na zasolenie rzek akredytowane laboratorium Spółki pobiera i bada w skali roku około 1 000 próbek. Raz na dwa miesiące wykonywane jest badanie – próba średniodobowa wód odprowadzanych kolektorem do rzeki Odry. W przypadku stwierdzenia stanu nieprawidłowego podejmowane są natychmiastowe działania korekcyjne i wprowadzane działania korygujące, które pozwalają na skuteczne usunięcie nieprawidłowości.

Poprzez odprowadzanie wód słonych z kopalń PGWiR S.A. pozytywnie wpływa na działalność środowiskową tych kopalń – zasolone wody nie są wprowadzane do małych rzek tylko bezpośrednio do rzeki Odry.

Zbiornik RYBNIK

System retencyjno – dozujący „Olza”

Schemat systemu retencyjno – dozującego „Olza”

DOSTAWA WODY PRZEMYSŁOWEJ

System Łąka – Kłokocin

Główne ujęcie i pompownia znajduje się w Łące koło Pszczyny. Woda ujmowana jest ze zbiornika „Łąka” na rzece Pszczyńce.

Ujęcie wody przemysłowej „Łąka” dysponuje dwoma niezależnymi energetycznymi źródłami zasilania, oczyszczalnią ścieków, kompleksem warsztatowo – remontowym i akredytowanym laboratorium chemicznym. Roczna ilość dostarczanej wody z ujęcia w Łące wynosi około 4 mln m³.

Ujęcie wody przemysłowej „Kłokocin” pełni rolę pomocniczą w stosunku do ujęcia w Łące. Znajduje się w gminie Żory. Zainstalowane układy pompowe pozwalają podnieść ciśnienie wody dostarczonej z Łąki lub wprowadzić do sieci wodnej dodatkową ilość wody ze stawu Papierok. System produkcji wody przemysłowej Łąka – Kłokocin może zapewnić zaopatrzenie w wodę zakładów przemysłowych oraz innych odbiorców z rejonu powiatów: pszczyńskiego, wodzisławskiego, jastrzębskiego i rybnickiego.

Ujęcie wody przemysłowej w Łące.

Ujęcie Szotkówka

Ujęcie Szotkówka zlokalizowane jest w miejscowości Mszana. Woda ujmowana jest z cieku Szotkówka i wprowadzana jest do magistrali zasilanej dotychczas przez ujęcie w Godowie. Dostarczana do klienta woda jest dezynfekowana bakteriologicznie z wykorzystaniem podchlorynu sodu. Roczna ilość wody dostarczonej do odbiorcy z tego ujęcia wynosi poniżej 1 mln m³.

Ujęcie Godów

W momencie uruchomienia i włączenia do eksploatacji ujęcia Szotkówka, obiekt w Godowie stał się ujęciem rezerwowym. Obecnie woda nie jest ujmowana. Nadal jednak utrzymywana jest infrastruktura pozwalająca na pobór wody z rzeki Olza, jej uzdatnienie oraz dostawę do potencjalnych odbiorców przemysłowych z rejonu powiatu wodzisławskiego i jastrzębskiego. Zdolność produkcyjna ujęcia wynosi ponad 1 mln m³ na rok.

REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW ORAZ TERENÓW ZDEGRADOWANYCH

PGWiR S.A. dąży do przywrócenia wartości biologicznej na terenach zdegradowanych przemysłowo oraz dostosowuje tereny składowania odpadów do otaczającej zabudowy i krajobrazu. Przedsiębiorstwo wykonało rekultywację na obszarze ponad 150 ha powierzchni hałd wysadzając ponad 400 tys. drzew i krzewów. PGWiR S.A. zajmuje się rekultywacją od ponad 25 lat. Przy współpracy z partnerem niemieckim wdrożyło na terenach Polski technologię rekultywacji metodą Frisol. Bezglebowa metoda Frisol została zastosowana między innymi na zwałowiskach KWK „Borynia” i KWK „Zofiówka” w Jastrzębiu Zdroju, KWK „1-Maja” w Wodzisławiu Śląskim, KWK „Krupiński” w Suszcu, KWK „Jankowice” w Rybniku, KWK „Janina” w Libiążu, KWK „Murcki” w Katowicach. Metoda ta polega na zastosowaniu mieszanek Frisol, które inicjują procesy glebotwórcze, dostarczają roślinom składników pokarmowych oraz zapobiegają mikroerozji gleby i ograniczają odparowanie wody. Odpowiednio dobrana mieszanka traw wykazuje odporność na wysokie temperatury i długotrwałe susze występujące na zwałowiskach odpadów górniczych.

*Zwałowisko „Borynia – Jar”.
Przed i po zazieleniu bezglebową metodą Frisol.*

Przedsiębiorstwo od 2019 roku, poprzez spółkę celową „JSW Zwałowanie i Rekultywacja Sp. z o.o.”, prowadzi działalność w zakresie zwałowania i rekultywacji terenów pogórniczych. Zakres prac obejmuje odbiór odpadów wydobywczych i kruszyw, skały płonnej, niwelację terenu, formowanie skarp i wierzchowy zwałowisk.

ODWADNIANIE TERENÓW Z NIECEK BEZODPŁYWOWYCH

Przedsiębiorstwo jest właścicielem większości eksploatowanych pompowni i rurociągów służących do odwadniania terenów z niecek bezodpływowych powstałych w wyniku działalności kopalń węgla kamiennego. Spółka za pomocą istniejącej infrastruktury złożonej z pompowni, zbiorników oraz rurociągów prowadzi systematyczne odwadnianie gromadzących się wód opadowych do cieków powierzchniowych zapobiegając przy intensywnym natężeniu opadów lub długotrwałym ich czasie lokalnym podtopieniom gruntów, dróg, budynków i budowli. Obiekty gospodarki wodnej są zlokalizowane na obszarze prowadzonej działalności zakładów górniczych JSW S.A. i SRK S.A. Usytuowane są na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz gminy Pawłowice i Knurów. Obiekty gospodarki wodnej są pompowniami całkowicie zautomatyzowanymi, nie wymagają stałej obsługi. Są zdalnie monitorowane przez Dyspozytornię, która jest zlokalizowana w siedzibie Spółki.

OCZYSZCZANIE I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Spółka posiada i eksploatuje dwie oczyszczalnie ścieków znajdujące się w miejscowości Ornontowice i Knurów - Szczygłowice. Oczyszczalnie mechaniczno – biologiczne mają zapewnione dostawy ścieków bytowych i komunalnych z terenu kopalń oraz pobliskich osiedli. Ścieki zostają poddane oczyszczeniu mechaniczno-biologicznemu z substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Oczyszczone ścieki z oczyszczalni w Ornontowicach są w zdecydowanej większości wykorzystywane na cele technologiczne kopalni „Budryk”, natomiast pozostała część ścieków oraz ścieki oczyszczone z oczyszczalni w Szczygłowicach są odprowadzona do środowiska zgodnie z posiadanymi pozwoleniami.

Powstające w czasie oczyszczania ścieków odpady tj. skratki, zawartość piaskownika i ustabilizowane komunalne osady ściekowe przekazywane są do firm zewnętrznych, które przeprowadzą ich utylizację zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

AKTYWNOŚĆ LEGISLACYJNA ORAZ NAJWAŻNIEJSZE NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. jest członkiem Polskiej Izby Ekologii. W ramach prowadzonych zadań i działalności izby podejmuje inicjatywy legislacyjne i dokonuje ocen funkcjonowania przepisów prawnych, uczestniczy w pracach instytucji opiniotawczo – doradczych.

Najważniejsze nagrody i wyróżnienia Spółki:

- przedsiębiorstwo jest wyróżnione w kategorii oszczędność energii, niekonwencjonalne źródła energii w konkursie „Ekolaury Polskiej Izby Ekologii”,
- Spółka jest trzykrotnym laureatem konkursu promocji kultury przedsiębiorczości „Przedsiębiorstwo FAIR PLAY” w latach 2003, 2004, 2005,
- w 2004 roku Spółka uzyskała tytuł Lidera Polskiej Ekologii za „System retencyjno – dozujący „Olza” jako najlepsza wdrożona technologia,
- w 2009 roku Spółka uzyskała tytuł Lidera Polskiej Ekologii w kategorii przedsiębiorstwo usługowe „Ochrona ekosystemów wodnych i lądowych w rejonach górniczych”,
- w 2008 roku Spółka otrzymała złoty medal Międzynarodowych Targów Poznańskich „POLEKO” za „Internetowy system OLZA sterowania zrzutem wód zasolonych do zbiorników wód powierzchniowych”.

3. System zarządzania środowiskowego

3.1. Charakterystyka systemu

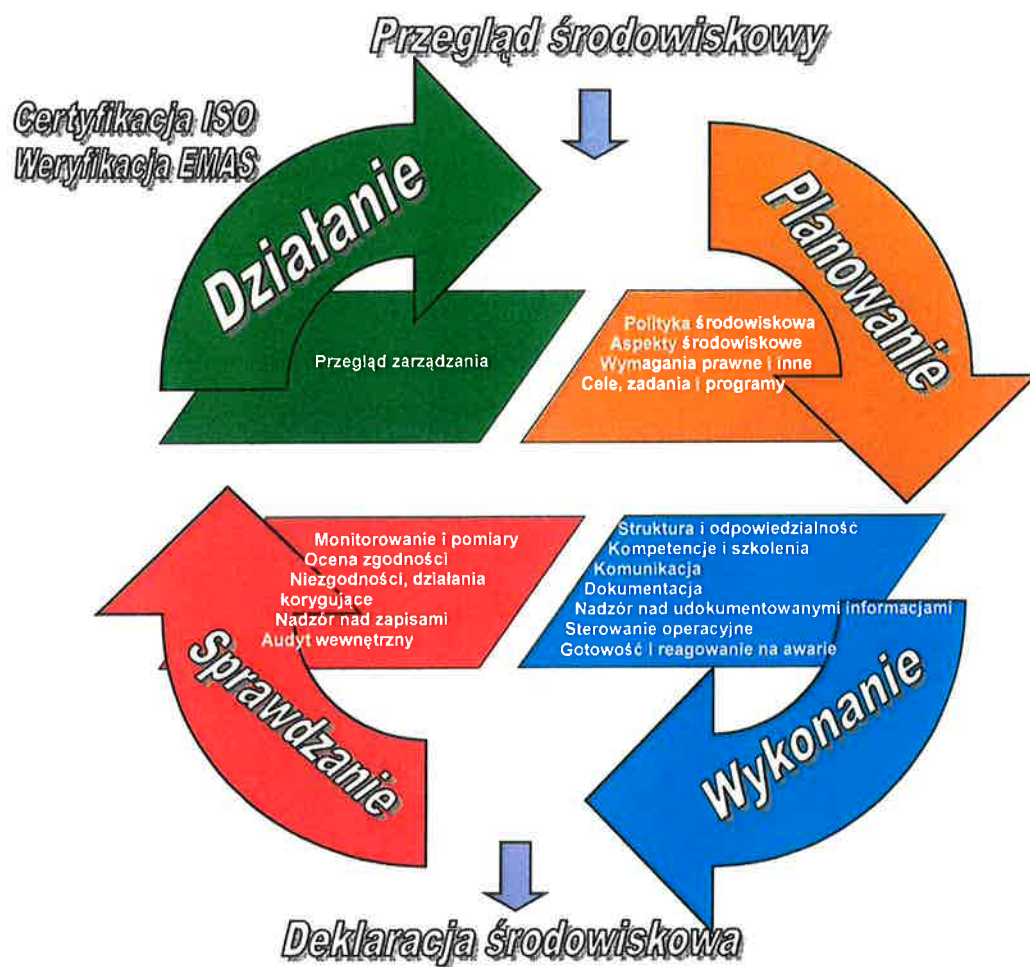
System Zarządzania Środowiskowego będący jednym z narzędzi do poprawy efektów działalności środowiskowej przedsiębiorstwa jest częścią Zintegrowanego Systemu Zarządzania. ZSZ jest wdrożony w przedsiębiorstwie od 2003 roku i certyfikowany w zakresie zgodności z wymaganiami norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i PN – N – 18001:2004. Spółka spełnia również wymagania EMAS III w oparciu o Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r., Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. oraz 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r.

Poniższa tabela nr 1 zawiera szczegółowy wykaz obiektów objętych rejestracją EMAS wraz z opisem zakresu prowadzonej działalności.

Tabela 1. Wykaz obiektów objętych rejestracją EMAS wraz z opisem zakresu rejestracji.

Lp.	Nazwa obiektu	Adres	Zakres działalności	Kod PKD
1	Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A.	Jastrzębie-Zdrój 44-335 ul. Chlebowa 22	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Odwadnianie terenów bezodpływowych	36.00.Z; 37.00.Z; 71.20.B
2	Ujęcie Wody Przemysłowej Łąka	Łąka 43-241 ul. Piotra Skargi 9	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36.00.Z; 71.20.B
3	Ujęcie Wody Przemysłowej Godów	Godów 44-340 ul. Gliniki 32	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36.00.Z; 71.20.B
4	Ujęcie Wody Przemysłowej Kłokocin	Zory-Rój 44-245 ul. Kłokocińska 53	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36.00.Z; 71.20.B
5	Pompownia Wody Dołowej Pniówek	Pawłowice 43-251 ul. Krucza 18	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
6	Pompownia Wody Dołowej Krupiński	Suszec 43-267 ul. Piaskowa 35	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
7	Pompownia Wody Dołowej Zofiówka	Jastrzębie-Zdrój 44-335 ul. ks. J. Twardowskiego	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
8	Pompownia Wody Dołowej Borynia	Jastrzębie-Zdrój 44-268 ul. Węgłowa 4	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
9	Pompownia Wody Dołowej Jankowice	Rybnik 44-251 ul. Błękitna	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
10	Pompownia Wody Dołowej Marcel	Radlin 44-310 ul. W. Korfańskiego 52	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
11	Pompownia Wody Dołowej Moszczenica	Jastrzębie-Zdrój 44-338 ul. Kościelna 1A	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
12	Pompownie Wody Budryk	Ornontowice 43-178 ul. Zamkowa 10	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	36.00.Z; 37.00.Z; 71.20.B
13	Pompownia Wody Dołowej Jastrzębie	Jastrzębie-Zdrój 44-335 ul. Górnicza 1	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
14	Oczyszczalnia ścieków w Ornontowicach	Ornontowice 43-178 ul. Nowa	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
15	Oczyszczalnia ścieków w Szczygłowicach	Knurów 44-193 ul. Górnicza	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	37.00.Z; 71.20.B
16	Obiekty gospodarki wodnej KWK Knurów – Szczygłowice	Monitorowanie: Jastrzębie-Zdrój ul. Chlebowa 22	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Odwadnianie terenów bezodpływowych	36.00.Z; 71.20.B
17	Obiekty gospodarki wodnej na obszarze działalności zakładów górniczych JSW S.A. i SRK S.A.	Monitorowanie: Jastrzębie-Zdrój ul. Chlebowa 22	Odwadnianie terenów bezodpływowych	36.00.Z; 71.20.B
18	Ujęcie Wody Przemysłowej Szotkówka	Mszana w okolicy ul. Moszczeńskiej i ul. Wodzisławskiej	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	36.00.Z; 71.20.B

MODEL SYSTEMU ZARZĄDZANIA

FUNKCJONOWANIE SYSTEMU

Zasady funkcjonowania Przedsiębiorstwa określone zostały w Regulaminie Organizacyjnym. Nadzór nad funkcjonowaniem systemów zarządzania pełni Pełnomocnik ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

W przedsiębiorstwie udokumentowano zakresy obowiązków określających rolę i zakres odpowiedzialności oraz uprawnienia poszczególnych pracowników w zakresie Systemu Zarządzania Środowiskowego.

System zarządzania obejmuje wszystkie zidentyfikowane w przedsiębiorstwie procesy, które mają wpływ na środowisko lub mogą mieć wpływ na środowisko. Podstawowymi elementami systemu zarządzania są:

- zidentyfikowane i nadzorowane znaczące aspekty środowiskowe, których źródłami są procesy firmy,
- zidentyfikowane i przestrzegane w przedsiębiorstwie wymagania prawne i inne wymagania w tym pozwolenia wodnoprawne, decyzje,
- wprowadzone działania sprawdzające i oceniające zgodność prowadzonych procesów z obowiązującymi wymaganiami prawnymi oraz innymi wymaganiami,
- ustalone cele i zadania, których spełnienie gwarantuje poprawę oddziaływania na środowisko,
- precyzyjne monitorowanie przyrządów, które gwarantują poprawność wskazań (np. przepływomierze elektromagnetyczne),
- okresowe szkolenia pracowników mających wpływ na środowisko i podnoszenie ich świadomości i kompetencji,
- zidentyfikowane w przedsiębiorstwie możliwe do wystąpienia potencjalne zagrożenia dla środowiska, opracowane dla tych zagrożeń tryby postępowania i okresowo przeprowadzane działania symulacyjne w celu podjęcia skutecznych działań na wypadek zaistnienia awarii,
- okresowe kontrole całej organizacji poprzez audyty wewnętrzne mające na celu wychwycenie wszelkich odchyłeń od wymagań, a następnie wdrożenie skutecznych działań korygujących,
- prawidłowa komunikacja wewnętrzna – przepływ informacji w przedsiębiorstwie i na zewnątrz z klientami, stronami zainteresowanymi, organami administracji publicznej oraz jednostkami kontrolnymi,
- wykonywane corocznie przeglądy zarządzania przez najwyższe kierownictwo i opracowane wnioski do doskonalenia systemu.

Powyższe działania są wykonywane w oparciu o opisane tryby postępowania w Księdze ZSZ, procedurach systemowych, instrukcjach, a wyniki ich realizacji są dokumentowane w postaci zapisów. Wdrożony w 2003 roku i ciągle doskonalony Zintegrowany System Zarządzania pozwala na uzyskanie między innymi poniższych korzyści:

- optymalizuje procesy ograniczając wskaźniki energochłonności, strat wody przy równoczesnym spełnianiu wymagań umów i pozwoleń,
- poprawia skuteczność monitorowania procesów oraz zwiększa szybkość reagowania w przypadku zaobserwowania stanów nieprawidłowych,
- ogranicza ilość zużywanych surowców i materiałów, a tym samym redukuje ilości wytwarzanych w czasie realizacji usług odpadów.

KOMUNIKACJA ZEWNĘTRZNA

Przedsiębiorstwo prowadzi aktywną komunikację z partnerami zewnętrznymi, którymi są organy administracji lokalnej oraz instytucje pozarządowe, szeroko informując o prowadzonej działalności oraz uczestnicząc w konferencjach i seminariach.

W roku 2019 r. nie miała miejsca żadna kontrola organów nadzorujących przedsiębiorstwo w zakresie działalności środowiskowej spółki. Odnotowano jedną skargę na działalność Spółki, która nie miała znaczącego wpływu na środowisko. Zgłoszona nieprawidłowość została usunięta.

Spółka umożliwia bezpłatny wgląd poprzez przeglądarkę internetową do komory rozliczeniowej, która monitoruje bezpośrednio przed zrzutem ilość i zasolenie wód przed wprowadzeniem ich do środowiska. Spółka udostępnia także swoje monitoringi rzeczne badające zasolenie rzek.

W ramach współpracy z uczelniami przedsiębiorstwo podpisało umowy z Politechniką Opolską i Politechniką Śląską, które pozwalają również na wykonywanie prac magisterskich w zakresie prowadzonych przez przedsiębiorstwo usług.

Kierownictwo przedsiębiorstwa aktywnie uczestniczy w działaniach ekologicznych dotyczących rzek.

Spółka współpracuje z Instytutem Ekologii i Terenów Uprzemysłowionych w zakresie monitorowania zanieczyszczeń rzek. Przedsiębiorstwo chętnie przedstawia swoje osiągnięcia stronom zainteresowanym, między innymi studentom Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Śląskiego, którzy często są gośćmi przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwo udzieliło pomocy finansowej 8 organizacjom realizującym zadania służące społeczeństwu. Dotacje były kierowane na cele ochrony zdrowia, rozwoju kultury i sportu, a także na leczenie dzieci.

3.2. Polityka środowiskowa

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A.

Nadrzędnym celem Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. jest zrozumienie potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych, w tym korzystających z usług Spółki, przy jednoczesnym podnoszeniu poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz spełnienie najwyższych standardów w zakresie ochrony środowiska naturalnego.

PGWiR S.A. zobowiązuje się do zapobiegania wypadkom przy pracy i zdarzeniom potencjalnie wypadkowym, chorobom zawodowym oraz zanieczyszczeniom środowiska.

Spółka zobowiązuje się do przestrzegania obowiązujących wymagań prawnych i innych wymagań dotyczących organizacji oraz do doskonalenia skuteczności wdrożonych systemów zarządzania.

Podstawową zasadą Laboratorium Badawczego Wody i Ścieków jest rzetelne, bezstronne, wiarygodne i poufne wykonywanie badań oraz pobieranie próbek wód, ścieków i solanek.

Dla osiągnięcia stałej poprawy jakości, bezpieczeństwa i oddziaływania na środowisko określa się następujące cele strategiczne:

- spełnienie wymagań Klientów w zakresie: jakości dostarczanej wody przemysłowej, oczyszczania i odprowadzania ścieków, odwadniania terenów bezodpływowych, świadczenia usług rekultywacyjnych, świadczenia usług laboratoryjnych na stałym i wysokim poziomie zgodnie z najlepszymi technikami badawczymi, utylizacji wód dołowych, produkcji i sprzedaży wysokiej jakości soli warzonej spożywczej oraz solanki drogowej,
- uzyskanie wizerunku usługodawcy spełniającego najwyższe standardy bezpieczeństwa i ochrony środowiska, posiadającego wykwalifikowaną kadrę i nowoczesne zaplecze techniczne,
- modernizację urządzeń technicznych w celu poprawy jakości produkcji, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko,
- zwiększenie pozytywnego oddziaływania na środowisko obsługiwanych zakładów przemysłowych dla spełnienia przez te zakłady norm prawa ochrony środowiska wodnego.

Deklarowane cele realizowane są poprzez:

- doskonalenie współpracy ze stronami zainteresowanymi na wszystkich etapach realizacji umowy,
- doskonalenie metod doboru dostawców i partnerska współpraca z nimi,
- doskonalenie organizacji i komunikacji wewnętrznej dla pełnego wykorzystania potencjału technicznego i możliwości ekonomicznych Spółki,
- podnoszenie kwalifikacji i świadomości pracowników poprzez szkolenia ukierunkowane na jakość, bezpieczeństwo pracy, zwiększenie pozytywnego oddziaływania na środowisko oraz doskonalenie kompetencji technicznych pobierania próbek i wykonywania badań w oparciu o udokumentowane normy i metody badawcze,
- zapewnienie jakości pobierania próbek oraz potwierdzenie ważności wyników poprzez stosowanie wewnątrzlaboratoryjnej kontroli jakości oraz uczestnictwo w badaniach biegłości/porównaniach międzylaboratoryjnych,
- zachowanie poufności badań z przestrzeganiem praw własności Klienta w sposób nienaruszający przepisów prawnych,
- identyfikację i ocenę ryzyk, aby zapobiec wystąpieniu niepożądanych skutków bądź wykorzystać pojawiające się szanse.

Zarząd Przedsiębiorstwa Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. zobowiązuje się do realizacji deklarowanych celów i zapewnienia środków finansowych niezbędnych do ich wdrożenia.

Na rzecz systemów zarządzania działają pracownicy współpracujących ze sobą wszystkich komórek organizacyjnych Spółki.

Treść dokumentów opisujących systemy zarządzania jest znana pracownikom, rozumiana oraz stosowana przez nich w praktyce.

Personel jest świadomy istoty i ważności swoich działań i tego, jak przyczynia się do osiągania celów systemów zarządzania oraz znaczenia spełnienia potrzeb i oczekiwań stron zainteresowanych oraz wymagań prawnych.

Jastrzębie-Zdrój, 24 październik 2019 r.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A.
Zastępca Prezesa Zarządu ds. Rozwoju Zastępca Prezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Prezes Zarządu
Krzysztof Baradziej Tomasz Rus Jan Przywara

3.3. Struktura zarządzania

Odpowiedzialność, uprawnienia i wzajemne zależności personelu zarządzającego, wykonującego i weryfikującego prace mające wpływ na ZSZ są określone i udokumentowane. Struktura organizacyjna Przedsiębiorstwa przedstawiona jest w schemacie organizacyjnym.

Zakresy zadań, odpowiedzialności i uprawnień oraz wzajemnych powiązań komórek funkcjonalnych, a także uprawnienia i obowiązki poszczególnych pracowników są zawarte w Regulaminie Organizacyjnym, Regulaminie Pracy oraz indywidualnych zakresach czynności (obowiązków).

Prezes Zarządu wyznaczył na mocy Uchwały Zarządu pracowników odpowiedzialnych za ZSZ. Za utrzymanie i doskonalenie wdrożonego ZSZ odpowiadają:

- w zakresie systemu zarządzania jakością, zintegrowania systemów zarządzania, nadzorowania i prowadzenia dokumentacji w zakresie spełnienia wymagań systemu zarządzania środowiskowego EMAS - Pełnomocnik ds. ZSZ,
- w zakresie systemu zarządzania środowiskowego - Z-ca kierownika działu eksploatacji systemów wodno-ściekowych,
- w zakresie systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy - Inspektor ds. bhp.

3.4. Główne pozwolenia dotyczące działalności przedsiębiorstwa

PGWiR S.A. posiada następujące pozwolenia w zakresie korzystania ze środowiska, dotyczące działalności objętej systemem EMAS:

a) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 3088/OS/2012 z dnia 05.11.2012 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do rzeki Odry w km 28+626 poprzez system retencyjno-dozujący „Olza” zasolonych wód pochodzących z odwodnienia kopalń;

b) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego 3190/OS/2016 z dnia 28.11.2016 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody z cieku Szotkówka w km 12+243;

c) Decyzja Prezydenta Miasta Żory nr IS.6341.29.2013.BP z dnia 31.12.2013 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody powierzchniowej ze stawu Papierok;

d) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 33/OS/2014 z dnia 02.01.2014 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody powierzchniowej ze zbiornika „Łąka” na rzece Pszczynce w miejscowości Łąka;

e) Decyzja Starosty Wodzisławskiego nr WOŚ.6341.84.2012 z dnia 11.06.2013 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody powierzchniowej z rzeki Olzy w km 12+050 w Godowie;

f) Decyzja Starosty Pszczyńskiego nr RO-II.6341.94.2011 z dnia 18.01.2012 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków bytowych do kanału „Młynówka” w Łące;

g) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 2488/OS/2017 z dnia 25.07.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych do Potoku Książnickiego km 0+565 wylotem W-2 - oczyszczalnia w Szczygłowicach;

h) Decyzja Starosty Mikołowskiego nr MNO.6341.1.23.2013.AC z dnia 13.09.2013 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie oczyszczonych ścieków bytowych do potoku Od Solarni w km 2+500 w Ornontowicach;

i) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 806/OS/2014 z dnia 22.04.2014 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenu ujęcia Łąka do zbiornika Łąka na rzece Pszczyńce;

j) Decyzja Starosty Wodzisławskiego nr WOŚ.6341.23.2014 z dnia 19.05.2014 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z terenu ujęcia wody przemysłowej Godów do rowu;

k) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 309/OS/2015 z dnia 23.02.2015 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych z terenu zakładu górniczego KWK „Budryk” do odbiornika (rowu melioracji szczególnej) potoku Od Solarni w km 2+965 w Ornontowicach;

l) Decyzja Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój nr OŚ.I.6341.46.2017 z dnia 15.12.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych z kanalizacji deszczowej na terenie PGWiR S.A. przy ul. Chlebowej do ziemi tj. rowu na działce nr 902/35 poprzez wylot W26;

m) Decyzja Marszałka Województwa Śląskiego nr 2118/OS/2017 z dnia 22.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie wód opadowych i roztopowych pochodzących z Ruchu Szczygłowice wylotem W-3 do Potoku Książnickiego w km 0-490;

n) Decyzja Starosty Pszczyńskiego nr RO-II.6341.25.2.2016 z dnia 08.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do wód rzeki Pszczyńki, istniejącym wylotem P1 zlokalizowanym w km 41+452 jej biegu;

o) Decyzja Starosty Pszczyńskiego nr RO-II.6341.26.2.2016z dnia 08.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do wód rzeki Pszczyńki, istniejącym wylotem P2 zlokalizowanym w km 41+348 jej biegu;

p) Decyzja Starosty Pszczyńskiego nr RO-II.6341.27.2.2016 z dnia 08.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do wód rzeki Pszczyńki, istniejącym wylotem P3 zlokalizowanym w km 41+309 jej biegu;

r) Decyzja Starosty Pszczyńskiego nr RO-II.6341.28.2.2016 z dnia 08.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do wód rzeki Pszczyńki, istniejącym wylotem P4 zlokalizowanym w km 42+328 jej biegu;

s) Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Gliwicach PGW WP nr GL.ZUZ.1.421.127.2019.JPŁ z dnia 17.06.2019 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód – odprowadzanie z bezodpływowej niecki terenowej wywołanej osiadaniem górnictwami do rowu melioracyjnego wód spływających do najniższego punktu zlewni – dla pompowni wód „Bzie-Wiadukt”;

t) Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Katowicach PGW WP nr GL.ZUZ.2.421.800.2019.DM z dnia 16.06.2020 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód – odprowadzanie istniejącym wylotem do rowu, wód ze zlewni bezodpływowej niecki terenowej wywołanej osiadaniem górnictwami poprzez pompownię wód „Gagarin”;

u) Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni Wód Polskich w Katowicach PGW WP nr GL.ZUZ.2.421.479.2019.TL/9870 z dnia 12.09.2019 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na

- na przebudowę urządzenia wodnego - istniejącego rowu "RC";
- na wykonanie urządzenia wodnego - wylotu okularowego z systemu kanalizacji deszczowej do urządzenia wodnego – rowu „RC”;
- na korzystanie z wód w ramach usługi wodnej obejmującej odprowadzanie projektowanym wylotem do urządzenia wodnego - istniejącego rowu "RC", wód opadowych lub roztopowych ujętych w system kanalizacji deszczowej;

w) Decyzja Starosty Wodzisławskiego nr WOŚ.6341.51.2015 z dnia 29.10.2015 r. udzielająca PGWiR S.A. pozwolenia wodnoprawnego na piętrzenie wód rzeki Olzy za pomocą istniejącego stopnia zlokalizowanego w km 11+920 w Godowie;

z) Decyzja Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój nr OŚ-II.6233.022.2016 z dnia 09.11.2016 r. wraz z Decyzją zmieniającą nr OŚ-II.6233.007.2017 z dnia 02.06.2017 r. udzielająca PGWiR S.A. zezwolenia na zbieranie odpadów w Jastrzębiu-Zdroju przy ul. Chlebowej 22.

Stopień wykorzystania głównych pozwoleń przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 2. Wykorzystanie pozwolenia – zasolone ścieki przemysłowe odprowadzane systemem retencyjno-dozującym „Olza” do rzeki Odra w km 28+626 – Pompownie wód dołowych „Krupiński”, „Pniówek”, „Zofiówka”, „Borynia”, „Jankowice”, „Marcel”, „Moszczenica”, „Jastrzębie”.

Emisja		Pozwolenie		Wykorzystano w roku					
		średnio-dobowo	maksymalnie	średniodobowo			maksymalnie		
				2019	2018	2017	2019	2018	2017
ilość wody zasolonej	m ³ /dobę	46 520	80 000	28 602	28 275	26 757	45 290	44 180	45 290
stężenie Cl + SO ₄	mg/dm ³	29 315	28 500	15 992	18 211	20 227	17 945	19 048	22 130
zawiesina	mg/dm ³	35	35	15,3	14,1	19,1	23,0	20,0	29,0

Tabela 3. Wykorzystanie pozwolenia – pobór wody powierzchniowej - ujęcie Łąka.

Pobór dozwolony		Wykorzystane w roku					
		średniodobowo			maksymalnie		
		2019	2018	2017	2019	2018	2017
26 595	m ³ /dobę	12 730	12 517	10 257	20 536	18 968	16 585

Tabela 4. Wykorzystanie pozwolenia – pobór wody powierzchniowej - ujęcie Kłokocin.

Pobór dozwolony		Wykorzystane w roku					
		średniodobowo			maksymalnie		
		2019	2018	2017	2019	2018	2017
8 700	m ³ /dobę	1 026	627	519	6 877	5 512	3 350

Tabela 5. Wykorzystanie pozwolenia – pobór wody powierzchniowej - ujęcie Szotkówka.

Pobór dozwolony		Wykorzystane w roku					
		średniodobowo			maksymalnie		
		2019	2018	2017	2019	2018	2017
4 800	m ³ /dobę	1 703	0 *	0 *	4 125	0 *	0 *

*Obiekt eksploatowany od kwietnia 2019 r.

Zobowiązania dotyczące zgodności są na bieżąco nadzorowane i sprawdzane, weryfikowane i porównywane z dopuszczalnymi limitami. Na podstawie prowadzonego monitoringu i okresowych ocen zgodności stwierdza się stałe spełnienie wymagań prawnych i innych zobowiązań dotyczących ochrony środowiska.

Przedsiębiorstwo deklaruje swoją zgodność z prawem w zakresie prowadzonej działalności.

3.5. Aspekty środowiskowe

W PGWiR S.A. zidentyfikowano zgodnie z obowiązującą procedurą „Aspekty środowiskowe” wszystkie wpływy na środowisko występujące w czasie realizowanych przez Spółkę procesów. Podczas identyfikacji aspektów szczególną uwagę zwraca się na:

- zrzut zasolonych wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych do wód powierzchniowych,
- gospodarkę odpadami,
- zanieczyszczenie gleby,
- wykorzystanie zasobów naturalnych, w tym pobór wód powierzchniowych,
- wykorzystanie surowców naturalnych w związku z dużym zapotrzebowaniem na energię elektryczną,
- emisję zanieczyszczeń do atmosfery.

Wszystkie aspekty zostają poddawane ocenie wg ustalonych kryteriów w celu określenia aspektów znaczących dla przedsiębiorstwa. Kryteria uwzględniają regulację przez:

- wymagania prawne i inne (np. decyzje administracyjne - pozwolenia wodnoprawne),
- zobowiązanie zawarte w Polityce Zintegrowanego Systemu Zarządzania,
- ilość uzasadnionych wniosków stron zainteresowanych,
- oszacowanie ryzyka dla środowiska uwzględniające prawdopodobieństwo wystąpienia aspektu, jego zasięg oraz poziom oddziaływania.

Identyfikacja aspektów dotyczy także tzw. aspektów pośrednich, czyli pozostających poza pełną kontrolą przedsiębiorstwa.

Aspekty znaczące są nadzorowane i monitorowane zgodnie z procedurą „Sterowanie operacyjne”.

Tabela 6. Znaczące bezpośrednie aspekty środowiskowe, na które przedsiębiorstwo ma wpływ.

Lp.	Źródło aspektu środowiskowego (proces, działanie, usługa, produkt)	Znaczący aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
1.	Usługa ujmowania wód powierzchniowych i dostarczania wody odbiorcom przemysłowym (ujęcia Łąka, Kłokocin, Szotkówka, Godów).	Pobór wód powierzchniowych	Zużycie zasobów naturalnych
2.	Usługa odprowadzania wód słonych z kopalń węgla kamiennego poprzez system retencyjno - dozujący "Olza" (PWD Pniówek, PWD Krupiński, PWD Zofiówka, PWD Borynia, PWD Jankowice, PWD Marcel, PWR Moszczenica, PWD Jastrzębie, PWO Pochwacie).	Odprowadzanie zasolonych wód górniczych do wód powierzchniowych	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych
3.	Usługa transportu wód słonych podziemnymi ciśnieniowymi instalacjami rurociągowymi z kopalń do rzeki Odry (system retencyjno - dozujący "Olza" - PWD Pniówek, PWD Krupiński, PWD Zofiówka, PWD Borynia, PWD Jankowice, PWD Marcel, PWR Moszczenica, PWD Jastrzębie, PWO Pochwacie, rurociągi systemu "Olza").	Wycieki zasolonych wód górniczych z instalacji	Zanieczyszczenie gleby i wód powierzchniowych w przypadku wystąpienia awarii
4.	1. Eksploatacja ujęć i pompowni wód przemysłowych Łąka, Kłokocin, Szotkówka, Godów. 2. Eksploatacja pompowni w systemie retencyjno - dozującym "Olza". 3. Eksploatacja obiektów gospodarki wodno-ściekowej KWK Budryk. 4. Eksploatacja pompowni wód opadowych. 5. Eksploatacja oczyszczalni ścieków w Ornontowicach i Szczygłowicach.	Zużycie energii elektrycznej	Zużycie zasobów naturalnych

Tabela 7. Znaczące pośrednie aspekty środowiskowe, które pozostają poza kontrolą przedsiębiorstwa.

Lp.	Źródło aspektu środowiskowego (proces, działanie, usługa, produkt)	Znaczący aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
1.	Usługa dostarczania wody przemysłowej (ujęcia Łąka, Kłokocin, Szotkówka, Godów).	Zużycie wody przemysłowej przez odbiorców ograniczając jednocześnie zużycie wody pitnej	Przeciwdziałanie zubożaniu zasobów wód powierzchniowych o dobrych jakościowo parametrach
2.	Usługa odbioru zasolonych wód pochodzących z zakładów górniczych zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego (bar, zawiesina itp.) poprzez system Olza (Zakłady górnicze – PWD).	Odwadnianie zakładów górniczych	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych

3.6. Realizacja celów i zadań środowiskowych w 2019 roku

Cel: Utrzymanie wysokiej jakości procesu oczyszczania ścieków bytowych i komunalnych.

Zadanie: Modernizacja oczyszczalni ścieków w Ornontowicach (KWK „Budryk”) i Szczygłowicach (KWK „Knurów-Szczygłowice”).

Wskaźnik: Osiągnięcie lepszych parametrów ścieków w porównaniu do dopuszczalnych o 10 % .

Na oczyszczalni w Ornontowicach zrealizowano remont zbiorników retencyjnych.

Na oczyszczalni Szczygłowice ukończono remont systemu napowietrzania – wymiana dyfuzorów oraz dmuchaw.

Poniżej przedstawiono wyniki parametrów oczyszczania ścieków.

Tabela 8. *Stopień wykorzystania pozwolenia wodnoprawnego w roku 2019 – Oczyszczalnia ścieków w Ornontowicach.*

Lp.	Parametr monitorowany	Wielkość dopuszczalna	Średni roczny wynik z badań	Stopień wykorzystania pozwolenia
		mg/l	mg/l	%
1.	BZT ₅	25	6,8	27,2
2.	ChZT _{cr}	125	48,3	38,6
3.	Zawiesina	35	12,0	34,3

Tabela 9. *Stopień wykorzystania pozwolenia wodnoprawnego w roku 2019 – Oczyszczalnia ścieków w Szczygłowicach.*

Lp.	Parametr monitorowany	Wielkość dopuszczalna	Średni roczny wynik z badań	Stopień wykorzystania pozwolenia
		mg/l	mg/l	%
1.	BZT ₅	25	4,7	18,8
2.	ChZT _{cr}	125	29,7	23,7
3.	Zawiesina ogólna	35	6,5	18,6

W powyższych tabelach potwierdzono realizację zakładanego celu stałego osiągnięcia parametrów ścieków o 10% lepszych niż zapisanych w pozwoleniach wodnoprawnych, cel został osiągnięty.

Cel: Zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia podtopień.

Zadanie: Systematyczne analizy wydajności pompowni wód opadowych i wykonywanie modernizacji instalacji pompowych i rurociągowych na pompowniach w celu dostosowania ich do zlewni.

Wskaźnik: Organicznie obszaru potencjalnego zagrożenia i czasu pompownia wód o 5%.

Spółka kontynuowała działania w celu ograniczenia prawdopodobieństwa wystąpienia podtopień. W 2019 roku zmodernizowano pompownię H-3, wykonano nową studnię, zabudowano nowe zespoły pompowe, w 2020 roku planuje się rozpoczęcie budowy nowego rurociągu z tej pompowni. W wyniku tych działań zwiększyła się wydajność pompowni z około 175 m³/h do 475 m³/h, a więc znacząco obniżono zagrożenia wystąpienia rozlewiska w tym rejonie.

Podjęto działania w celu zabudowy drugiej dużej pompy na pompowni H-1, które zostaną ukończone w 2020 roku.

Trwają prace inwestycyjne związane z budową nowych pompowni Z-17 oraz P-4 przy ul. Zamkowej. Ukończono projektowanie drugiego rurociągu z pompowni H-2.

Zakładany cel ograniczenia obszaru potencjalnego zagrożenia i czasu pompowania wód o 5% zostanie oceniony po realizacji każdej z modernizacji.

Cel: Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej.

Zadanie: Projekt i modernizacja rozdzielni 400 V – UWP Łąka.

Wskaźnik: Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o 1%.

Spółka zakupiła transformator 15/0,4 kV 630 kVa. Wykonano projekt modernizacji pól zasilających transformatory. W II kwartale 2019 r. wyłoniono firmę realizującą zadanie pn. „Projekt i wymiana rozdzielni RG 0,4kV UWP Łąka” znajdującej się w Łące przy ul. Piotra Skargi 9”. Zadanie zakończono.

Zakładany cel zmniejszenia zużycia energii po wymianie transformatora spowoduje zmniejszenie strat obciążenia o około 43% (14 800 W do 6 500 W). Cel został osiągnięty.

3.7. Cele i zadania środowiskowe na rok 2020

W roku 2020 założyliśmy realizację poniższych celów:

Cel: Optymalizacja eksploatacji obiektów wodno – ściekowych

Zadanie: Modernizacja oczyszczalni ścieków: KWK „Budryk” oraz KWK „Knurów-Szczygłowice”

Wskaźnik: Osiąganie lepszych parametrów ścieków w porównaniu do dopuszczalnych określonych w pozwoleniach wodno-prawnych o 10 %

Cel: Dostosowanie wymogów pompowych pompowni Z17 do odprowadzania zwiększonych ilości wód opadowych

Zadanie: Modernizacja Pompowni Wód Opadowych Z17 polegająca na budowie rurociągu wody opadowej na odcinku od PWO Z17 do potoku Dębinka w Jastrzębiu o dł. ok. 0,8 km. (zasilanie, TS, TOLOS)

Wskaźnik: Zwiększenie przepustowości o 100 % (z 450 m³/h do co najmniej 900 m³/h)

Cel: Zminimalizowanie awaryjności magistrali wody przemysłowej, dołowej, itp.

Zadanie: Zadania modernizacyjno-odtworzeniowe rurociągów wody dołowej i rurociągów wody przemysłowej

Wskaźnik: Zmniejszenie ilości awarii o 4 % (z 28 w 2019 roku do 27 w 2020 roku)

4. Efekty działalności środowiskowej

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A. wyspecjalizowało się w zarządzaniu aspektami środowiskowymi poprzez świadczenie usług minimalizujących wpływ przemysłu wydobywczego na środowisko. Eliminowane jest zanieczyszczenie środowiska (małych rzek, cieków) przez wody dołowe z odwadniania kopalń. Przedsiębiorstwo prowadzi usługi odbioru i oczyszczania ścieków bytowych i komunalnych oraz odwadniania terenów bezodpływowych, które powstały w wyniku prowadzonej eksploatacji górniczej. Spółka świadczy także usługi rekultywacji składowisk skały płonnej metodą tradycyjną lub bezglebową „frisol”.

PGWiR S.A. prowadzi również usługę zaopatrywania kopalń i elektrociepłowni w wodę przemysłową, co pozwala na ograniczenie zużycia wody pitnej przez przemysł.

Główne wpływy na środowisko zostały opisane w dalszej części raportu.

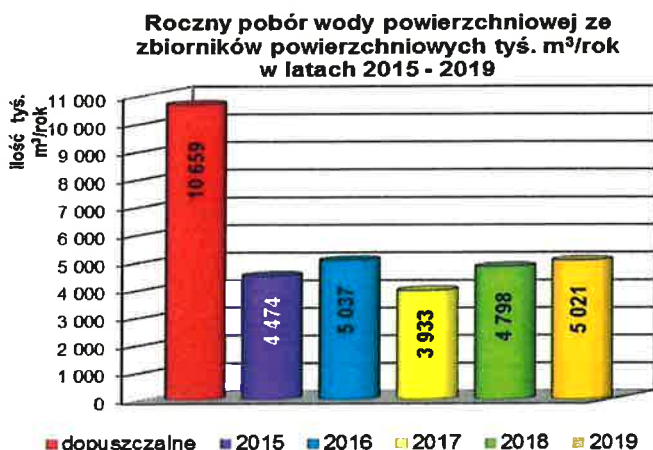
4.1. Pobór wody przemysłowej

PGWiR S.A. eksploatuje dwie magistrale przesyłowe wody przemysłowej.

4.1.1. Magistrala Łąka - Kłokocin

Magistrala zasilana jest z ujęcia w Łące i w przypadku dużych poborów dodatkowo z ujęcia w Kłokocinie.

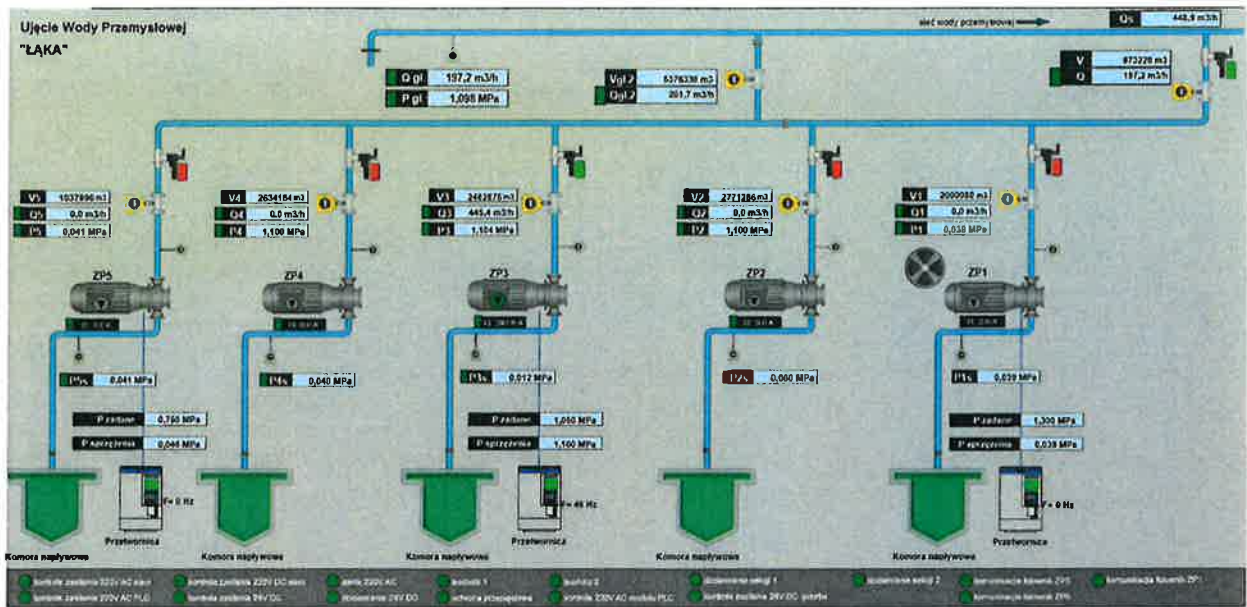
Woda surowa na ujęciu w Łące pobierana jest ze zbiornika powierzchniowego zlokalizowanego na rzece Pszczyńce – zbiornika Łąka. Następnie wtłaczana jest pompami do magistrali przesyłowej. W przypadkach uzasadnionych technicznie uruchamiane jest dodatkowe ujęcie w Kłokocinie pobierające wodę ze stawu Papierok na rzece Kłokocince.

Porównanie poboru wody ze zbiornika Łąka i stawu Papierok w latach 2015 – 2019 z poborem dopuszczalnym pozwoleniami przedstawiono na wykresie obok.

Na pobór przedsiębiorstwo posiada pozwolenie wodnoprawne. Woda ujmowana jest systematycznie badana przez akredytowane laboratorium Spółki.

Ujęcie Łąka jest sterowane i monitorowane zdalnie. Ruch prowadzony jest optymalnie w celu uzyskania minimalnej energochłonności pompowania przy równoczesnym dotrzymaniu wymaganych parametrów u odbiorców.

Wydruk z wizualizacji ujęcia wody przemysłowej Łąka

Ujęcie posiada własną oczyszczalnię ścieków. Spółka spełnia wszystkie wymagania pozwolenia na odprowadzanie ścieków bytowych oczyszczonych i oczyszczonych wód opadowych i deszczowych.

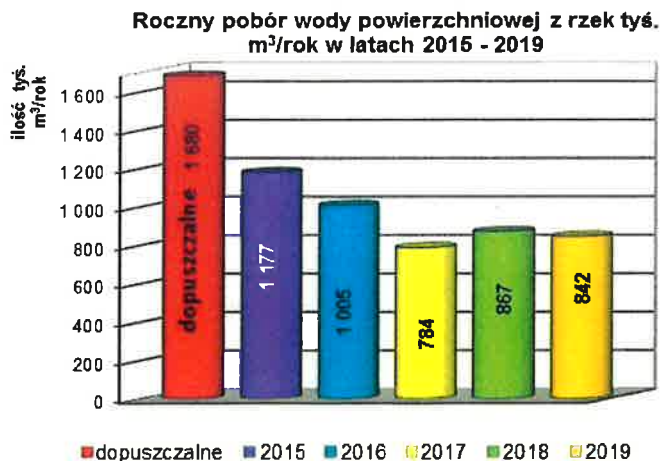
4.1.2. Magistrala Godów

Do końca I kwartału 2019 r. magistrala zasilana była wodą z ujęcia w Godowie. Woda surowa pobierana była z rzeki Olzy. Następnie była oczyszczana oraz dezynfekowana podchlorynem sodu i włączana do magistrali przesyłowej. Od kwietnia 2019 r. rozpoczęto eksploatację ujęcia Szotkówka, woda pobierana jest z zalewiska na cieku Szotkówka i włączana jest do magistrali w miejscowości Mszana.

Ujęcie w Godowie jest obecnie ujęciem rezerwowym.

Na pobór wody z obydwóch ujęć przedsiębiorstwo posiada pozwolenia wodnoprawne.

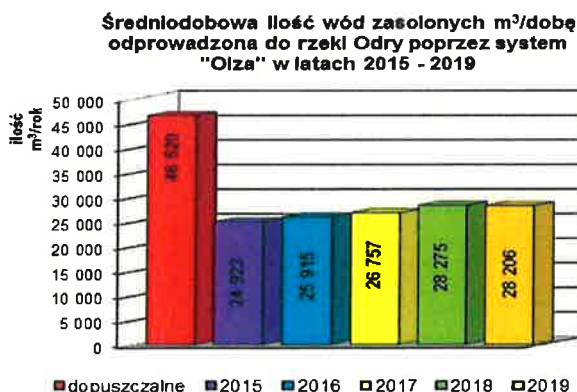

Porównanie poboru wody z rzek w latach 2015 – 2019 z poborem dopuszczalnym pozwoleniem przedstawiono na wykresie obok. Dla roku 2019 przyjęto sumę ilości pobranej z rzeki Olza oraz z cieku Szotkówka.

Ujmowane oraz zdezynfekowane wody są systematycznie badane przez laboratorium przedsiębiorstwa, które posiada *certyfiakat akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 972*. Certyfiakat potwierdza rzetelność i wiarygodność wyników prowadzonych badań oraz zgodność wdrożonego systemu zarządzania z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02.

4.2. Odprowadzenie wody zasolonej do rzeki Odry

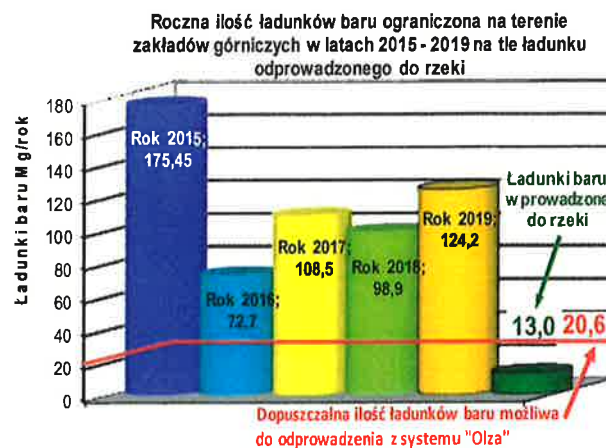
Wody zasolone z trzech kopalń Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A., kopalni zespolonej składającej się z trzech ruchów Polskiej Grupy Górniczej S.A. oraz dwóch kopalń Spółki Restrukturyzacji Kopalń S. A. są odprowadzane systemem retencyjno-dozującym „Olza” do rzeki Odry. Porównanie średniodobowych ilości odprowadzanych wód oraz stężenia chlorków i siarczanów w latach 2015 – 2019 do obowiązującego pozwolenia wodnoprawnego przedstawiono słupkowo na wykresach poniżej.

W wodach odprowadzanych systemem „Olza” do rzeki Odry nie odnotowano przekroczenia parametrów wymienionych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 roku w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy

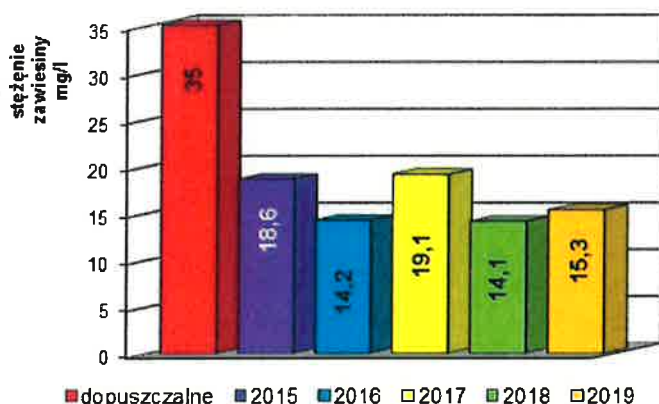
spełniać przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych.

Wprowadzone na terenie kopalń i w przedsiębiorstwie procesy pozwoliły na wyeliminowanie ponadnormatywnego stężenia baru i zawiesiny w wodach dołowych. Dotrzymanie stężenia baru na poziomie poniżej 2 mg/l realizowane jest przez PGWiR S.A. poprzez kontrolowane mieszanie wód barowych z siarczanowymi w osadnikach - reaktorach.

Utrzymanie stężenia zawiesiny poniżej 35 mg/l uzyskuje się przez prawidłową eksploatację osadników powierzchniowych tj. czasowe przetrzymanie wody (około 48 godzin), które to pozwala na strącenie zawiesiny do poziomu gwarantującego przestrzeganie warunków pozwolenia wodnoprawnego. Redukcja zawiesiny prowadzona jest na wszystkich osadnikach objętych systemem „Olza”.

Średnie stężenie zawiesiny mg/l w wodach odprowadzona do rzeki Odry poprzez system "Olza" w latach 2015 - 2019

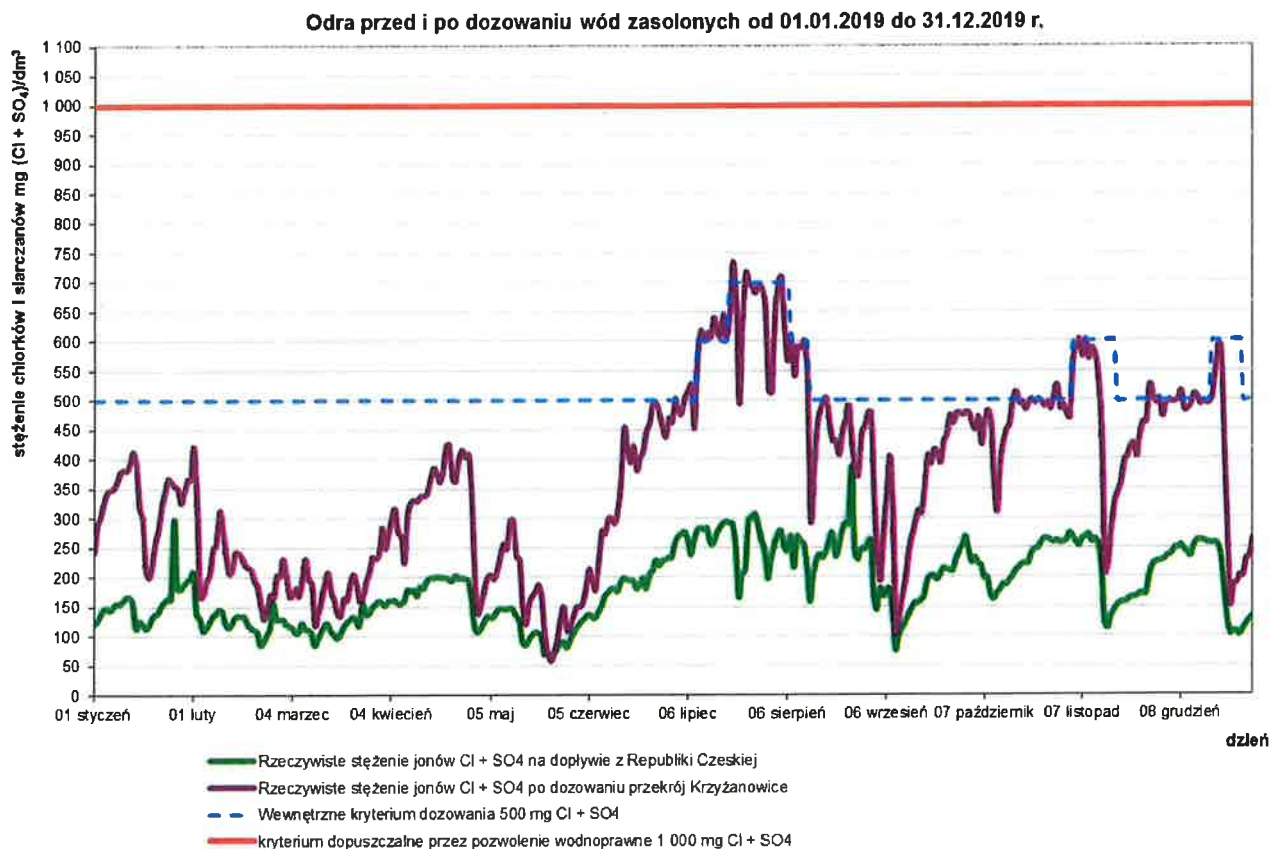

Porównanie średniego stężenia zawiesiny w latach 2015 – 2019 do wartości dopuszczalnej wg pozwolenia wodnoprawnego przedstawiono słupkowo na wykresie obok.

4.3. Dozowanie wód zasolonych

Przebieg dozowania w 2019 roku poprzez system retencyjno – dozujący przedstawiono poniżej na wykresie. Ze względu na wypełnienie zbiorników retencyjnych okresach od 9 lipca do 12 sierpnia, od 4 do 17 listopada oraz od 18 do 27 grudnia dozowanie prowadzono powyżej wewnętrznego kryterium 500 mg(Cl+SO₄)/dm³. Przez kolejny czas dozowanie prowadzono wg zastrzonego kryterium dozowania tj. poniżej 500 mg/dm³.

Ustalenie niższego od dopuszczalnego kryterium jest dowodem na realizację przez PGWiR S.A. strategii i przestrzeganie zastrzonych norm wewnętrznych w stosunku do obecnie obowiązujących wymagań prawnych.

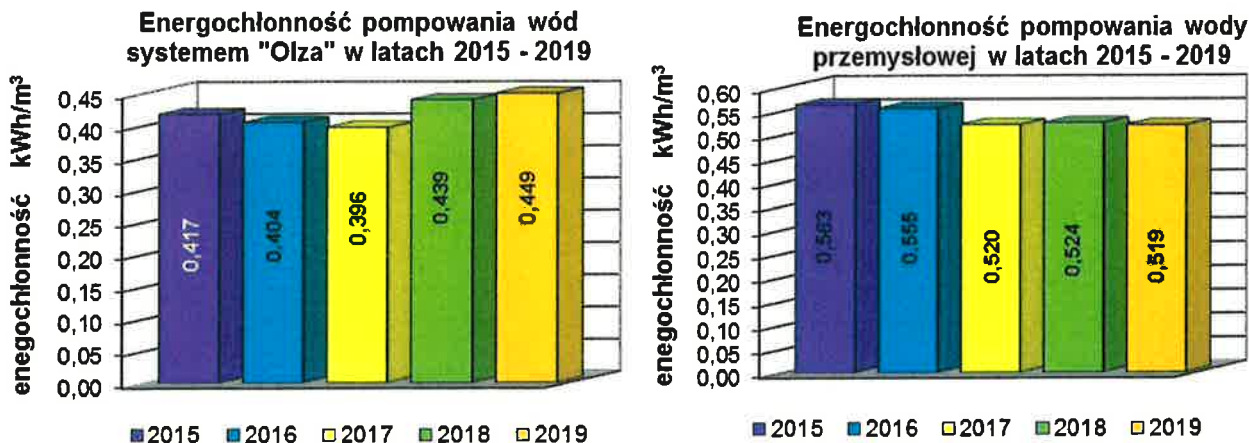

4.4. Energochłonność procesów

Proces dostarczania wody przemysłowej został zoptymalizowany. Zastosowano precyzyjny monitoring parametrów oraz układy pompowe sterowane przemiennikami częstotliwości, które minimalizują energochłonność procesu pompowania. Na poniższych wykresach przedstawiono porównanie wskaźników energochłonności.

W systemie „Olza” w porównaniu do 2018 roku odnotowano niewielki wzrost wskaźnika energochłonności pompowania wód o 0,01 kWh/m³ (głównie z uwagi na wzrost ilości przepompowanej wody przez jedną z pompowni, zlokalizowanej w systemie najdalej od miejsca wylotu z instalacji zrzutowej).

Na ujęciach wody przemysłowej w porównaniu do 2018 roku odnotowano spadek wskaźnika energochłonności pompowania wód o 0,005 kWh/m³.

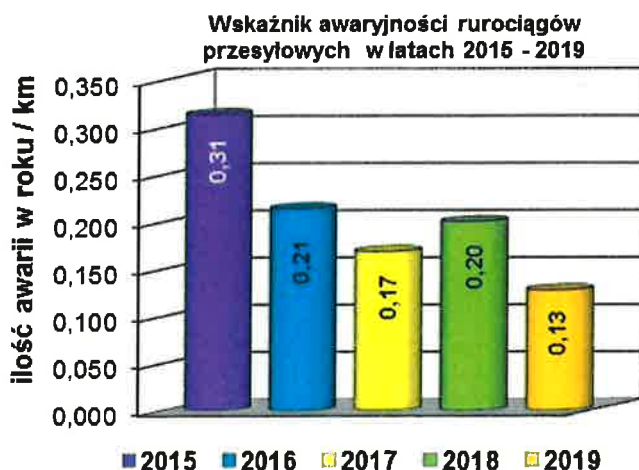

4.5. Rozszczelnienia instalacji rurociąkowej

Eksploatacja wysokociśnieniowego systemu rurociągowego wiąże się z dużym ryzykiem wystąpienia zjawiska nieszczelności instalacji. Przebieg rurociągów na terenach objętych występowaniem szkód górniczych przyczynia się do zwiększenia tego zagrożenia.

W przedsiębiorstwie jednym z głównych zadań związanych z ograniczeniem wpływu na środowisko jest systematyczna wymiana odcinków rurociągów o największej awaryjności na nowe wykonane z materiałów mniej skłonnych do uszkodzeń wywołanych przez naprężenia wynikające ze szkód górniczych. Szczególnie ważne jest to w przypadku systemu "Olza", którym transportowane są wody zasolone, a ich wpływ na środowisko jest znaczący.

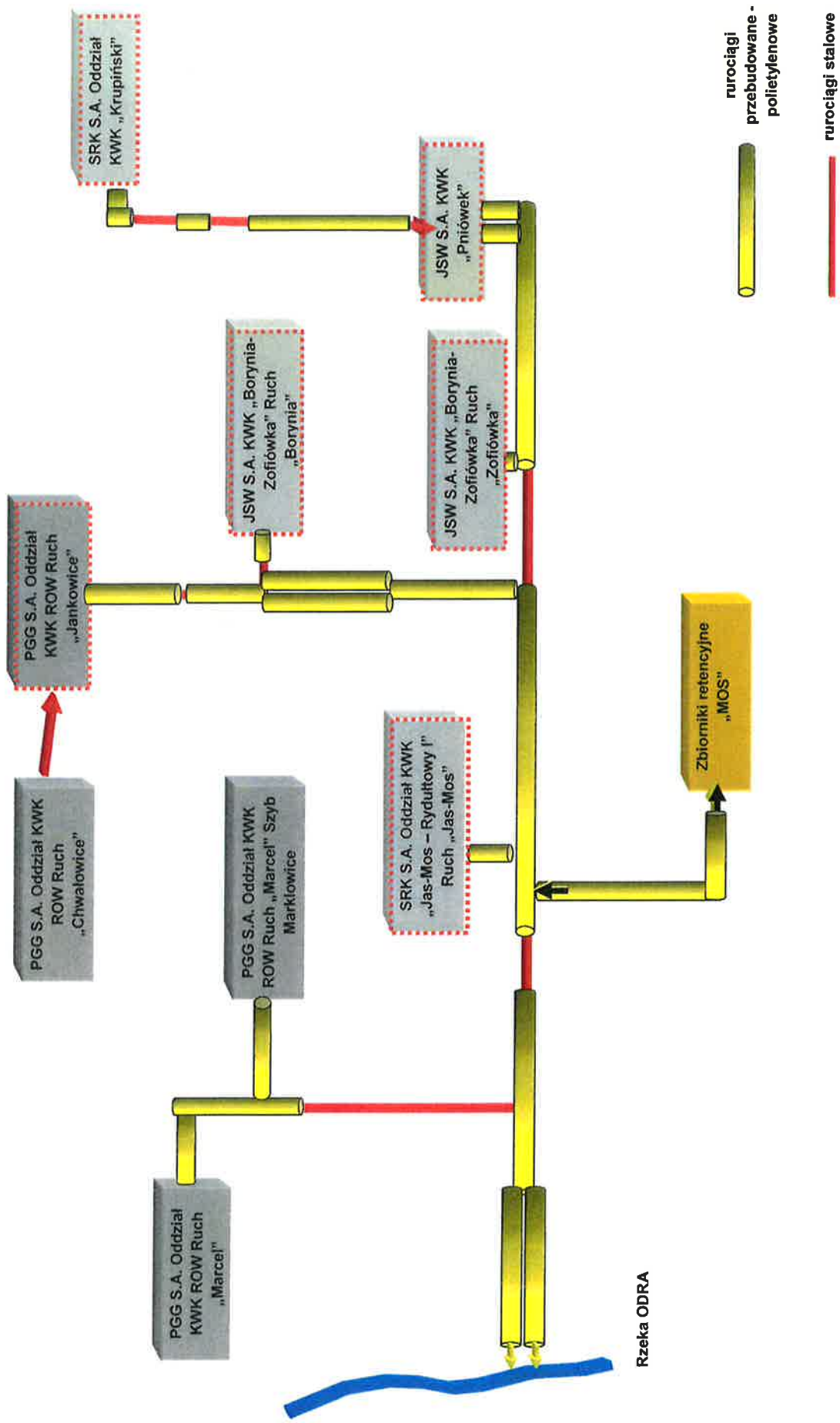
Tendencje zmian awaryjności obrazuje poniższy wykres.

Oddziaływania środowiskowe podczas wymian rurociągów podlegają uzgodnieniom z odpowiednimi służbami i właścicielami gruntów.

Występujące awarie nie wpłynęły znacząco na środowisko, a podjęte przez przedsiębiorstwo działania zapobiegły wystąpieniu szkody w środowisku.

Schemat wykonanych modernizacji systemu „Olza”

4.6. Straty wody w magistralach przesyłowych

W przedsiębiorstwie obowiązują procedury mające na celu minimalizację strat wody w rurociągach dosyłowych.

Jako obecny cel dla procesu przyjęto stratę w przesyłach wody przemysłowej mniejszą niż 5 % w dobowym okresie bilansowania.

Straty wody w ujęciu procentowym do całkowitej produkcji w latach 2015 – 2019 przedstawia poniższy wykres.

Komory przyłączeniowe odbiorców oraz ujęcia wody są stale monitorowane internetowo przez dyspozytora przedsiębiorstwa. Różnice pomiędzy ilością wody pompowanej do systemów rurociągowych, a ilością wody odbieranej przez klientów są analizowane każdej doby. W ostatnim okresie widoczny jest spadek wskaźnika strat wody. W miarę możliwości podejmowane są dalsze działania zmierzające do przebudowy najbardziej awaryjnych sieci rurociągowych.

4.7. Wskaźniki efektywności środowiskowej

Wynikiem zarządzania aspektami środowiskowymi są główne oraz szczegółowe wskaźniki efektywności środowiskowej.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) oraz Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1505 z dnia 28 sierpnia 2017 r. i Rozporządzeniem Komisji (UE) 2018/2026 z dnia 19 grudnia 2018 r. główne wskaźniki efektywności środowiskowej koncentrują się na kluczowych obszarach środowiskowych tj. energia, materiał, woda, odpady, użytkowanie gruntów w odniesieniu do różnorodności biologicznej oraz emisje.

Każdy główny wskaźnik składa się liczby:

- A** wskazującej całkowity roczny wkład/wpływ;
- B** wskazującej roczne wartości odniesienia przedstawiającej działalność danej organizacji, gdzie w PGWiR S.A. jest to **całkowita ilość przepompowanej wody** i wskaźnik ten wynosi:
 - w 2019 roku 26 310 tys. m³;
 - w 2018 roku 25 055 tys. m³;
 - w 2017 roku 23 482 tys. m³.

- R** wskazującej stosunek A / B.

W tabeli 10 przedstawiono główne wskaźniki efektywności środowiskowej w PGWiR S.A. odniesione do całości Przedsiębiorstwa.

Tabela 10. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej.

Lp.	Główne wskaźniki	Rok 2019			Rok 2017			Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
		Liczba A	Liczba B	Liczba C	Liczba A	Liczba B	Liczba C				
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej										
1.1.	- całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	11 951 730	11 373 257	10 178 696	11 026 935	11 026 935	0,484 ↓	0,454	0,433	0,470	kWh/m ³
1.2.	- całkowite bezpośrednie zużycie energii gazowej	170 834	182 851	216 474	216 474	216 474	0,006 ↓	0,007	0,009	0,009	kWh/m ³
1.3.	- całkowite bezpośrednie zużycie energii paliw	599 330	662 105	631 766	631 766	631 766	0,023 ↓	0,026	0,027	0,027	kWh/m ³
2.	Wskaźnik efektywnego wykorzystania materiałów										
2.1.	- surowców do uzdatniania wody	126 440	133 820	103 680	103 680	103 680	0,005 -	0,005	0,004	0,004	kg/1000 m ³
2.2.	- materiałów do realizacji procesów	207 642	224 488	357 100	357 100	357 100	0,008 ↓	0,009	0,015	0,015	kg/1000 m ³
3.	Wskaźnik całkowitego rocznego zużycia wody (zużycie wody pitnej, straty wody przemysłowej, do płukania filtrów)	163 704	232 500	250 606	250 606	250 606	6,222 ↓	9,279	10,672	10,672	m ³ /1000 m ³
4.	Wskaźnik wytwarzanych odpadów niebezpiecznych	697	69	324	324	324	0,026 ↑	0,003	0,014	0,014	kg/1000 m ³
4.1.	- 13 02 08* inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	479,0	18,0	240,8	240,8	240,8	0,018 ↑	0,001	0,010	0,010	kg/1000 m ³
4.2.	- 13 03 08* syntetyczne oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła inne niż wymienione w 13 03 01 (olej transformatorowy)	0	0	8,4	8,4	8,4	0,000 -	0,000	< 0,001	< 0,001	kg/1000 m ³
4.3.	- 16 01 07* filtry olejowe	32	2	7	7	7	0,001 ↑	< 0,001	< 0,001	< 0,001	kg/1000 m ³
4.4.	- 16 02 13* zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 (zużyte urządzenia elektroniczne)	47	0	0	0	0	0,002 ↑	0,000	0,000	0,000	kg/1000 m ³
4.5.	- 15 02 02* sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ściěrki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	72	36	56	56	56	0,003 ↑	0,001	0,002	0,002	kg/1000 m ³
4.6.	- 16 01 14* płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje (płyn chłodziaczy)	53	11	0	0	0	0,002 ↑	< 0,001	0,000	0,000	kg/1000 m ³
4.7.	- 15 01 10* opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	8	1	9,8	9,8	9,8	0,0003 ↑	< 0,0001	0,004	0,004	kg/1000 m ³
4.8.	- 15 01 11* opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0	0	0,2	0,2	0,2	0,000 -	0,000	< 0,001	< 0,001	kg/1000 m ³
4.9.	- 16 05 06* chemikalia laboratoryjne i analityczne (np. odczynniki chemiczne) zawierające substancje niebezpieczne, w tym mieszaniny chemikaliów laboratoryjnych i analitycznych	6	1	2	2	2	0,0002 ↑	< 0,0001	0,0001	0,0001	kg/1000 m ³

Tabela 10. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej.

Lp.	Główne wskaźniki	Rok 2019			Rok 2018			Rok 2017			Jednostka wskaźnika
		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Liczba A			Liczba R = A / B			
5.	Wskaźnik wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne										
5.1.	- odpady komunalne o kodach 20 03 01 i 20 03 99	1 721 716	487 644	553 964	kg	65,4 ↑	19,5	23,6	kg/1000 m ³		
5.2.	- 15 01 06 zmieszane odpady opakowaniowe	21 855	22 200	22 404	kg	0,831 ↓	0,886	0,954	kg/1000 m ³		
5.3.	- 15 01 02 opakowania z tworzyw sztucznych	1 200	0	0	kg	0,046 ↑	0,000	0,000	kg/1000 m ³		
5.4.	- 15 02 03 sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	72	0	800	kg	0,003 ↑	0,000	0,034	kg/1000 m ³		
5.5.	- 16 02 14 zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	51	24	38	kg	0,002 ↑	0,001	0,002	kg/1000 m ³		
5.6.	- 16 06 05 inne baterie i akumulatory	113	0	1,1	kg	0,004 ↑	0,000	< 0,001	kg/1000 m ³		
5.7.	- 16 02 16 elementy usunięte ze użytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	0	0	0,4	kg	0,000 -	0,000	< 0,001	kg/1000 m ³		
5.8.	- 19 08 01 skrajki	59 020	6 740	4 800	kg	2,2 ↑	0,3	0,2	kg/1000 m ³		
5.9.	- 19 08 02 zawartość piaskownika	38 960	53 000	80 100	kg	1,5 ↓	2,1	3,4	kg/1000 m ³		
5.10.	- 19 08 05 ustabilizowane komunalne osady ściekowe	1 600 445	405 680	445 820	kg	60,8 ↑	16,2	19,0	kg/1000 m ³		
6.1.	Wskaźnik różnorodności biologicznej – „całkowite użytkowanie gruntów” (grunty własne i w użytkowaniu wieczystym)	840 522	840 125	840 801	m ²	31,947 ↓	33,530	35,806	m ² /1000 m ³		
6.2.	Wskaźnik różnorodności biologicznej – „całkowite powierzchniennie nieprzepuszczalne” (grunty własne i w użytkowaniu wieczystym)	16 672	10 534	-	m ²	0,634 ↑	0,420	-	m ² /1000 m ³		
7.	Wskaźnik całkowitej rocznej emisji gazów cieplarnianych	315 221	309 324	296 844	ton ekwiwalentu CO ₂	0,012 -	0,012	0,013	ton ekwiwalentu CO ₂ /1000 m ³		
8.	Wskaźnik całkowitej rocznej emisji do powietrza (NO_x)	24,5	26,1	30,7	kg	0,001 -	0,001	0,001	kg/1000 m ³		
9.	Wskaźnik całkowitej rocznej emisji do powietrza (CO)	6,5	7,3	7,6	kg	0,0002 ↓	0,0003	0,0003	kg/1000 m ³		

Przedsiębiorstwo poddało analizie dotychczas wydane sektorowe dokumenty referencyjne i stwierdziło, że z uwagi na specyfikę działalności Spółki nie mają one zastosowania.

Wskaźnik efektywności energetycznej uwzględnia:

- całkowite bezpośrednie zużycie **energii elektrycznej** przez obiekty gospodarki wodami dołowymi, ujęcia wody przemysłowej, oczyszczalnie ścieków i pompownie wód opadowych oraz w siedzibie przedsiębiorstwa;
- całkowite bezpośrednie zużycie **energii gazowej** w siedzibie przedsiębiorstwa i dwa ujęcia wody przemysłowej (założony dla gazu ziemnego przelicznik to 11,2 kWh/m³);
- całkowite bezpośrednie zużycie **energii ze spalania paliw** przez samochody i urządzenia wykorzystywane przez przedsiębiorstwo (założony dla oleju napędowego przelicznik to 9,9 kWh/l, dla benzyny bezołowiowej to 8,2 kWh/l).

Wskaźnik efektywnego zużycia materiałów uwzględnia:

- zużycie **surowców do uzdatniania wody** tj. podchlorynu sodu;
- zużycie **materiałów do realizacji procesów** obejmuje pozostałe istotne materiały takie jak piasek kruszywo, kliniec, wapno oraz inne.

Wskaźnik całkowitego rocznego zużycia wody uwzględnia:

- zużycie wody pitnej na wszystkich obiektach i lokalizacjach, straty wody na magistralach wody przemysłowej oraz wodę pobraną do płukania filtrów na ujęciu.

Wskaźnik wytworzonych odpadów niebezpiecznych uwzględnia:

- ilości odpadów wytworzonych na wszystkich obiektach i lokalizacjach.

Wskaźnik wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne uwzględnia:

- ilości odpadów wytworzonych na wszystkich obiektach i lokalizacjach;
- w przypadku odpadów o kodach 19 08 01, 19 08 02 i 19 08 05 są to ilości odpadów wytworzonych podczas procesów oczyszczania ścieków bytowych i komunalnych na oczyszczalniach w Ornontowicach i Szczygłowicach.

Wskaźnik różnorodności biologicznej – „całkowite użytkowanie gruntów” uwzględnia:

- całkowitą powierzchnię gruntów własnych i gruntów w użytkowaniu wieczystym.

Wskaźnik różnorodności biologicznej – „całkowite powierzchnie nieprzepuszczalne” uwzględnia:

- całkowitą powierzchnię nieprzepuszczalną gruntów własnych i w użytkowaniu wieczystym. W związku z brakiem konieczności prowadzenia analizy danych odnośnie całkowitej powierzchni nieprzepuszczalnej gruntów własnych i w użytkowaniu wieczystym za 2017 rok nie podano wskaźnika różnorodności biologicznej.

Wskaźnik całkowitej rocznej emisji gazów cieplarnianych uwzględnia:

- całkowitą emisję gazów cieplarnianych powstającą w wyniku wykorzystywania w całej organizacji gazu i paliw oraz użytkowania klimatyzatorów (dotyczy emisji CH₂F₂ i C₂H₂F₅). Wskaźnik ten został wyznaczony z wykorzystaniem powszechnie dostępnego kalkulatora śladu węglowego.

Wskaźnik całkowitej rocznej emisji do powietrza (NO_x) uwzględnia:

- całkowitą emisję NO_x powstającą w wyniku spalania gazu i paliw w całej organizacji.

Wskaźnik całkowitej rocznej emisji do powietrza (CO) uwzględnia:

- całkowitą emisję CO powstającą w wyniku spalania gazu i paliw w całej organizacji.

W zestawieniu głównych wskaźników efektywności środowiskowej nie podano:

- wskaźnika „całkowitego zużycia energii odnawialnej” oraz wskaźnika „całkowitej produkcji energii odnawialnej”, ponieważ przedsiębiorstwo nie produkuje, ani nie zużywa tego typu energii;

- wskaźnika różnorodności biologicznej – „całkowitego obszaru ukierunkowanego na naturę w danym obiekcie” i wskaźnika różnorodności biologicznej – „całkowitego obszaru ukierunkowanego na naturę poza danym obiektem” z uwagi na brak takich obszarów w przedsiębiorstwie;

- wskaźnika całkowitej rocznej emisji do powietrza SO₂ i pyłu z uwagi na fakt, że w przedsiębiorstwie emisje te są bliskie zeru.

W porównaniu do roku 2018 odnotowano wzrosty następujących wskaźników efektywności środowiskowej:

- wskaźnik wytwarzanych odpadów niebezpiecznych

Na wzrost wskaźnika miało wpływ zwiększenie ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych.

Odpady o kodach 13 02 08* oraz 16 01 07* w postaci zużytych olejów oraz filtrów olejowych wytwarzane są cyklicznie co parę lat w zależności od terminów przeglądów i wymiany olejów w eksploatowanych urządzeniach i maszynach. Rok 2019 był rokiem, w którym nastąpiła konieczność przeprowadzenia przeglądów. Nastąpił również wzrost ilości zakupionych maszyn

i urządzeń oraz jednoczesna konieczność ich utrzymania w należyтым stanie technicznym. Również ilość odpadów o kodzie 15 02 02* uległa zwiększeniu w związku ze zwiększoną ilością przeglądów i modernizacji. Wzrost ilości odpadów o kodzie 16 02 13*, w postaci zużytych urządzeń elektronicznych czyli elektroziłomu, nastąpił w związku z cykliczną wymianą sprzętu komputerowego na nowy o lepszych parametrach technicznych. Zmiany w technologii wymuszają udoskonalanie i dostosowanie sprzętu do potrzeb użytkowników. Zwiększeniu uległa także ilość zużytego płynu chłodniczego 16 01 14* w związku ze zwiększoną eksploatacją pojazdów. Odpad o kodzie 15 01 10* w postaci puszek po farbach, lakierach został wytworzony w związku ze wzrostem konieczności bieżącego utrzymania w schludności i ładzie poszczególnych lokalizacji prowadząc bieżące renowacje zewnętrzne i wewnętrzne budynków. Minimalnie również wzrosła ilość wytworzonych odpadu o kodzie 16 05 06* w postaci chemikaliów laboratoryjnych, co było spowodowane zwiększoną ilością prowadzonych prac.

- wskaźnik wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne

Wzrost wskaźnika wynika z widocznych wzrostów większości wytworzonych odpadów innych niż niebezpieczne.

Wystąpiły odpady o kodzie 15 01 06 oraz 15 01 02 w związku z zawarciem umowy z firmą zewnętrzną, która świadcząc usługi odbioru odpadu z lokalizacji UWP Łąka i oczyszczalni ścieków w Ornontowicach zakwalifikowała odpady komunalne jako zmieszane odpady opakowaniowe oraz opakowania z tworzyw sztucznych. Również ilość odpadów o kodzie 15 02 03 uległa zwiększeniu w związku ze zwiększoną ilością przeglądów i modernizacji. Wzrost ilości odpadów o kodzie 16 02 14, w postaci zużytych urządzeń elektronicznych czyli elektroziłomu, nastąpił w związku z cykliczną wymianą sprzętu komputerowego.

Wzrost odpadu o kodzie 19 08 01 (skratki) spowodowany był eksploatacją (przez okres całego roku) oczyszczalni ścieków w Szczygłowicach, która w poprzednich latach nie była własnością przedsiębiorstwa oraz znacznie większą ilością (wzrost o 13 %) ścieków oczyszczanych na drugiej eksploatowanej oczyszczalni w Ornontowicach.

Wzrost odpadu o kodzie 19 08 05 (ustabilizowane komunalne osady ściekowe) podobnie jak poprzedni odpad spowodowany był eksploatacją (przez okres całego roku) oczyszczalni ścieków w Szczygłowicach, która w poprzednich latach nie była własnością przedsiębiorstwa oraz znacznie większą ilością ścieków oczyszczanych na drugiej eksploatowanej oczyszczalni w Ornontowicach. Również w związku ze zmianą firm odbierających odpad 19 08 05 z oczyszczalni w Ornontowicach wytwarzany osad odbierany był o różnym stopniu uwodnienia. Do analizy wskaźników przyjęto wagi osadu uwodnionego. W przypadku analizy suchej masy tego odpadu wzrost wskaźnika jest mniejszy.

- wskaźnik różnorodności biologicznej – „całkowite powierzchnie nieprzepuszczalne”

Wzrost wskaźnika związany jest z zakupem przez spółkę nowych gruntów, w tym powierzchni nieprzepuszczalnych oraz zmianą użytków gruntowych (wykonanie drogi dojazdowej do jednego z obiektów).

Główne wskaźniki efektywności środowiskowej w PGWiR S.A. odniesione do poszczególnych lokalizacji:

Cześć wskaźników ze względu na prowadzone monitorowanie centralne nie można odnieść do poszczególnych lokalizacji. Poniżej przedstawiono wskaźniki, które można przypisać do lokalizacji:

a) Ujęcie wody przemysłowej Łąka

Wskaźnik B – 2019 rok **4 646 tys. m³** (2018 rok **4 569 tys. m³**, 2017 rok **3 744 tys. m³**)

Tabela 11. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Ujęcia wody przemysłowej Łąka

Lp.	Główne wskaźniki		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	2 443,6	2 317,4	1 808,6	MWh	0,526 ↑	0,497	0,388	MWh/1000 m ³
2.		całkowite bezpośrednie zużycie energii gazowej	70,9	95,1	133,3	MWh	0,015 ↓	0,020	0,029	MWh/1000 m ³
3.	Wskaźnik całkowitego rocznego zużycia wody (zużycie wody pitnej, straty wody przemysłowej)		137 345	133 300	168 695	m ³	29,6 ↑	29,2	45,0	m ³ /1000 m ³

b) Ujęcie wody przemysłowej Kłokocin

Wskaźnik B – 2019 rok **374 tys. m³** (2018 rok **229 tys. m³**; 2017 rok **189 tys. m³**)

Tabela 12. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Ujęcia wody przemysłowej Kłokocin

Lp.	Główne wskaźniki		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	258,9	184,6	147,1	MWh	0,692 ↓	0,806	0,778	MWh/1000 m ³
2.	Wskaźnik całkowitego rocznego zużycia wody (zużycie wody pitnej, straty wody przemysłowej *, do płukania filtrów)		5	3	7	m ³	0,013 -	0,013	0,037	m ³ /1000 m ³

* starty wody przypisano do ujęcia głównego Łąka

c) Ujęcie wody przemysłowej Godów

Wskaźnik B – 2019 rok **220 tys. m³** (2018 rok **867 tys. m³**; 2017 rok **784 tys. m³**)

Tabela 13. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Ujęcia wody przemysłowej Godów

Lp.	Główne wskaźniki		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			(m-c IV-XII)				(m-c IV-XII)			
			Liczba A			Liczba R				
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	133,7	465,7	436,1	MWh	0,607 ↑	0,537	0,556	MWh/1000 m ³
2.		całkowite bezpośrednie zużycie energii gazowej	63,6	53,7	45,7	MWh	0,289 ↑	0,062	0,058	MWh/1000 m ³
3.	Wskaźnik całkowitego rocznego zużycia wody (zużycie wody pitnej, straty wody przemysłowej, do płukania filtrów)		25 252	98 049	81 132	m ³	114,6 ↑	113,1	103,49	m ³ /1000 m ³

d) Ujęcie wody przemysłowej Szotkówka

Wskaźnik B – 2019 rok **621 tys. m³** – eksploatację obiektu rozpoczęto od II kwartału 2019 r.

Tabela 14. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Ujęcia wody przemysłowej Szotkówka

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A			Liczba R				
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	370,1	-	-	MWh	0,596	-	-	MWh/1000 m ³

e) Pompownia wody dołowej Jastrzębie

Wskaźnik B – 2019 rok **1 260 tys. m³** (2018 rok **1 365 tys. m³**; 2017 rok **729 tys. m³**)

Tabela 15. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Jastrzębie”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A			Liczba R				
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	314,3	365,5	223,8	MWh	0,250 ↓	0,268	0,307	MWh/1000 m ³

f) Pompownia wody dołowej Pniówek

Wskaźnik B – 2019 rok **1 352 tys. m³** (2018 rok **1 705 tys. m³**; 2017 rok **2 185 tys. m³**)

Tabela 16. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Pniówek”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A			Liczba R				
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	690,8	848,9	1 095,9	MWh	0,511 ↓	0,498	0,502	MWh/1000 m ³

g) Pompownia wody dołowej Krupiński

Wskaźnik B – 2019 rok **221 tys. m³** (2018 rok **510 tys. m³**; 2017 rok **945 tys. m³**)

Tabela 17. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Krupiński”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	119,6	168,8	403,4	MWh	0,234 ↓	0,331	0,427	MWh/1000 m ³

h) Pompownia wody dołowej Zofiówka

Wskaźnik B – 2019 rok **1 635 tys. m³** (2018 rok **1 383 tys. m³**; 2017 rok **1 189 tys. m³**)

Tabela 18. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Zofiówka”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	557,9	476,0	359,6	MWh	0,341 ↓	0,344	0,302	MWh/1000 m ³

i) Pompownia wody dołowej Borynia

Wskaźnik B – 2019 rok **1 658 tys. m³** (2018 rok **1 611 tys. m³**; 2017 rok **1 549 tys. m³**)

Tabela 19. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Borynia”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	638,9	632,4	527,5	MWh	0,397 ↑	0,393	0,341	MWh/1000 m ³

j) Pompownia wody dołowej Jankowice

Wskaźnik B – 2019 rok **4 073 tys. m³** (2018 rok **3 987 tys. m³**; 2017 rok **3 455 tys. m³**)

Tabela 20. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Jankowice”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	2 476,8	2 327,9	1 672,4	MWh	0,608 ↑	0,584	0,484	MWh/1000 m ³

k) Pompownia wody dołowej Marcel

Wskaźnik B – 2019 rok **1 180 tys. m³** (2018 rok **856 tys. m³**; 2017 rok **953 tys. m³**)

Tabela 21. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Marcel”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	289,0	137,7	162,3	MWh	0,245 ↑	0,144	0,170	MWh/1000 m ³

l) Pompownia wody dołowej Moszczenica

Wskaźnik B – 2019 rok **487 tys. m³** (2018 rok **684 tys. m³**; 2017 rok **531 tys. m³**)

Tabela 22. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Moszczenica”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	254,5	392,5	330,6	MWh	0,522 ↓	0,574	0,623	MWh/1000 m ³

m) Pompownia wody dołowej Budryk

Wskaźnik B – 2019 rok **3 688 tys. m³** (2018 rok **3 359 tys. m³**; 2017 rok **3 212 tys. m³**)

Tabela 23. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Pompowni wody dołowej „Budryk”

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	1 703,3	1 489,4	1 529,5	MWh	0,462 ↑	0,443	0,476	MWh/1000 m ³

n) Oczyszczalnia ścieków w Ornontowicach

Wskaźnik B – 2019 rok **314 tys. m³** (2018 rok **279 tys. m³**; 2017 rok **290 tys. m³**)

Tabela 24. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Oczyszczalni ścieków w Ornontowicach

Lp.	Główne wskaźniki		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	269,0	209,2	211,1	MWh	0,856 ↑	0,750	0,728	MWh/1000 m ³
2.	Wskaźniki wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne	skratki (19 08 01)	25 320	2 500	4 000	kg	0,081 ↑	0,009	0,014	kg/1000 m ³
3.		zawartość piaskownika (19 08 02)	38 960	50 000	75 000	kg	0,124 ↓	0,179	0,259	kg/1000 m ³
4.		ustabilizowany komunalny osad ściekowy (19 08 05)	1 243 585	214 120	234 920	kg	3,955 ↑	0,767	0,810	kg/1000 m ³

o) Oczyszczalnia ścieków w Szczygłowicach

Wskaźnik B – 2019 rok 477 tys. m³ (listopad i grudzień 2018 rok 77 tys. m³).

Do końca października 2018 r. właścicielem obiektu by zakład górniczy, który odpowiadał za prowadzenie analizy wskaźników.

Tabela 25. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do Oczyszczalni ścieków w Szczygłowicach

Lp.	Główne wskaźniki		Rok 2019	Rok 2018 (m-c XI – XII)	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018 (m-c XI-XII)	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	383,9	73,0	-	MWh	0,805 ↓	0,949	-	MWh/1000 m ³
2.	Wskaźniki wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne	skratki (19 08 01)	33,7	4 040	-	kg	0,071 ↑	0,052	-	kg/1000 m ³
3.		zawartość piaskownika (19 08 02)	0	0	-	kg	0,000 -	0,000	-	kg/1000 m ³
4.		ustabilizowany komunalny osad ściekowy (19 08 05)	356 860	17 600	-	kg	0,748 ↑	0,229	-	kg/1000 m ³

p) Obiekty gospodarki wodnej na obszarze działalności zakładów górniczych JSW S.A. i SRK S.A.

Obiekty gospodarki wodnej obejmują bezobsługowe pompownie wód opadowych zlokalizowanych w okolicy miasta Jastrzębie-Zdrój oraz gminy Pawłowice. Łączna ilość pompowni wynosi 28.

Tabela 26. Główne wskaźniki efektywności środowiskowej odniesione do obiektów gospodarki wodnej na obszarze działalności zakładów górniczych JSW S.A. i SRK S.A.

Lp.	Główny wskaźnik		Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka	Rok 2019	Rok 2018	Rok 2017	Jednostka wskaźnika
			Liczba A				Liczba R			
1.	Wskaźnik efektywności energetycznej	całkowite bezpośrednie zużycie energii elektrycznej	731,0	658,1	1 046,0	MWh	0,129 ↑	0,116	0,185	MWh/1000 m ³

r) Obiekty gospodarki wodnej KWK Knurów-Szczygłowice

Spółka nie ma wpływu na wskaźniki, gdyż prowadzenie szczegółowego monitoringu wskaźników leży w gestii właściciela obiektu, którym jest zakład górniczy.

5 Dane kontaktowe

W przypadku pytań lub potrzeby dodatkowych wyjaśnień prosimy o kontakt:

Sylwia Orlik – Pełnomocnik ds. Zintegrowanego System Zarządzania

tel. 32 47 630 73 w. 112

email: sorlik@pgwir.pl

6 Oświadczenie weryfikatora środowiskowego

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu 36, 37, 71 (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację, czy obiekty organizacji o których mowa w uaktualnionej deklaracji środowiskowej organizacji:

Przedsiębiorstwo Gospodarki Wodnej i Rekultywacji S.A.

Adres: ul. Chlebowa 22; 44-335 Jastrzębie-Zdrój

o nr rejestracji: **PL 2.24-007-20**

spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności obiektów organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz obiektów w zakresie podanym w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia:

05.10.2020

Miejsce wydania
oświadczenia:

Gdańsk

PL-V-0006

Michał Chudziński
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.